

EUROPOS PARLAMENTAS PRITARĖ LIETUVOS STOJIMUI Į ES

Balandžio mėn. 9 d. (BNS) Strasbūre posėdžiavę Europos Parlamento nariai pritarė Lietuvos ir kitų devynių Rytų ir Vidurio Europos valstybių prašymams tapti ES narėmis. Ši EP pozicija bus perduota Lietuvos, taip pat ES šalių narių vyriausybėms ir parlamentams, Tarybai ir Komisijai.

521 europarlamentaras pritarė Lietuvos stojimo prašymui, 22 jį atmetė, 24 susilaikė. Iš viso balsavime dalyvavo 567 parlamentarai iš 626 esančių visų EP narių. Estijos prašymui pritarė 520, Latvijos - 522 EP nariai.

“Mes davėme aiškų ir paprastą politinį signalą - plėtros momentas atėjo ir jis yra dabar”, - po balsavimo sakė EP pirmininkas Pat Cox.

Posėdyje Europos parlamentarų sveikinęs Europos Komisijos narys, atsakingas už ES plėtrą Gunter Verheugen sakė, kad šis parlamento balsavimas yra svarbiausias šios kadencijos parlamento sprendimas. “Šiandien jūs pakviesti nuspręsti dėl vieno svarbiausių mūsų žemynui klausimo - ar mes 2004-ųjų gegužės 1 dieną priimsime 10 naujų narių “, - sakė G.Verheugen.

Prašymą stoti į ES Lietuva pateikė 1995 gruodžio 8 dieną. “Šis prašymas yra dalis istorinio proceso, kuris užbaigė Europos padalijimą ir suvienijo pastangas demokratijos įtvirtinimui visame žemyne”, - sakoma Europos Parlamentui pateiktame raporte apie šalis kandidatės.

Helsinkio viršūnių tarybos susitikime 1999 gruodžio 10-11 dienomis Lietuva kartu su dar 5 šalimis buvo pakviestos pradėti stojimo derybas. Derybas pradėjusi 2000 vasarį, Lietuva kartu su 9 Vidurio ir Europos valstybėmis jas baigė praėjusių metų gruodį.

“Europos parlamentas tvirtai rėmė Lietuvos norą prisijungti prie ES nuo pat jos prašymo pateikimo ir pažymėjo klausimus, kuriems reikėjo skirti ypatingą dėmesį. Per bendrą ES ir Lietuvos parlamentinę komisiją užsimezgė konstruktyvus dialogas su Seimu”, - sakoma raporte. Raporte pažymima, kad Lietuva smarkiai pasistūmėjo į priekį ruošdamasi prisijungimui prie ES ir toliau deda visas pastangas, siekdama prisiiinti narys tės išpareigojimus.

“Iššūkiai, su kuriais ji susi-

duria, yra tie patys, kaip ir kitų šalių kandidačių”, - sakoma raporte. Daugiausiai šalims kandidatėms priekaištaujama dėl silpnų administracinių gebėjimų, teismų ir teisėjų nepriklausomybės trūkumo, egzistuojančios korupcijos, finansinių interesų apsaugos.

Raporte taip pat pažymima, kad pernai lapkritį ES ir Rusija pasirašė bendrą deklaraciją, kurioje įtvirtinami tranzito per Lietuvą tarp Karaliaučiaus srities ir likusios Rusijos principai. Lietuva numato taikyti tranzitu keliaujantiems Rusijos piliečiams supaprastintus kelionės dokumentus. “Reikia išvengti, kad Karaliaučiaus klausimai neapsunkintų Šengeno erdvės funkcionavimo. Siekiant šio tikslo svarbu, kad visos šalys gerbtų prisiimtus išpareigojimus”, - sakoma raporte.

Dokumente taip pat pažymima, kad Lietuva išpareigojo iki 2005 m. uždaryti pirmąjį Ignalinos atominės elektrinės bloką, o antrąjį - vėliausiai 2009-aisiais. ES prisidės prie elektrinės uždarymo kaštų, 2004-2006 m. skirdama 285 mln. eurų (beveik milijardą litų).

VELYKOSE - KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖJE - VISIEMS LINKIME SKAIDRAUS DŽIAUGSMO!

TAUTININKŲ SĄJUNGA PASISAKO UŽ ES

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS). Tautines vertybes propaguojanti Lietuvių tautininkų sąjunga pareiškė, jog stojimas į Europos Sąjungą yra “šiuo metu alternatyvų neturinti galimybė Lietuvai tapti visateise Europos tautų šeimos nare”.

“Tai istorinis žingsnis, atitinkantis mūsų tautinius interesus ir įgalinantis spartinti daugelio mūsų valstybės gyvenimo sričių pažangą, ugdyti šimtmečius puoselėtas saugumo, stabilumo, kultūros ir demokratijos vertybes”, - teigiama paskelbtame LTS pareiškimе. Drauge LTS pažymi, jog integruojantis į ES kartu turi būti vykdoma “protinga tautinės valstybės įtvirtinimo politika”.

Atstovų Seime neturinti partija praėjusiais metais pagarsėjo nusiųsdama sveikinimą į antrąjį Prancūzijos prezidento turą patekusiam Prancūzijos nacionalinio fronto vadui Jean-Marie Le Pen, pagarsėjusiam savo pasisakymais prieš imigrantus. Antrajame prezidento rinkimų ture jis pralaimėjo dabartiniam Prancūzijos prezidentui Jacques Chirac.

1989 metais atkurta Lietuvių tautininkų sąjunga teigia tęsianti 1924-1940 metais veikusios LTS tradicijas. Gegužės 10-11 dienomis Lietuva referendumе balsuos dėl stojimo į ES. Apklausos rodo, kad narys tės remia du trečdaliai Lietuvos gyventojų.

“Atsižvelgiant į šį sprendimą, turės vykti dideli pasikeitimai Lietuvos energijos gamyboje ir paskirstyme”, - sakoma raporte.

Svarbiausiu per penkerių metų EP kadenciją laikomą posėdį trikdė techninio personalo streikas - trūkinėjo vertimas, salėje išsijungdavo mikrofonai.

Posėdyje EP taip pat pritarė ir kitų 9 Vidurio ir Rytų Europos valstybių prašymams prisijungti prie ES.

Atėnuose balandžio 16 d. bus pasirašytos šalių kandidačių stojimo į ES sutartys, kurias ratifikavus ES šalių narių ir kandidačių parlamentams, naujomis narėmis, kaip tikimasi, 2004-ųjų gegužės 1 dieną taps 10 Vidurio ir Rytų Europos valstybių.

Iškart po Stojimo sutarčių pasirašymo gegužės mėnesį EP stebėtojų teisėmis priims į posėdžius 162 parlamentarų

iš Kipro, Čekijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Maltos, Lenkijos, Slovakijos ir Slovėnijos. Tai bus antrasis kartas po Ispanijos ir Portugalijos prisijungimo prie ES, kuomet parlamente bus tokių stebėtojų.

Stebėtojai galės dalyvauti plenarinėse sesijose, turės savo vietas posėdžių salėje, tačiau neturės teisės pasisakyti ir balsuoti. Tuo tarpu per parlamentinių komisijų posėdžius stebėtojai galės pasisakyti, tačiau taip pat neturės teisės balsuoti.

Lietuva EP turės 12 vietų, tačiau iki EP rinkimų 2009 metais, Lietuvai yra skirtos 13 vietų. Stebėtojai tikraisiais EP nariais bus pakeisti po EP rinkimų kitų metų birželį.

Europos Parlamentas paskaičiavo, kad dėl naujų narių prisijungimo prie ES parlamentui šiemet papildomai reikės 89,3 mln. eurų (312,55 mln. litų).

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ SOSTINĖS MERU IŠRINKTAS SOCIALDEMOKRATAS G. PAVIRŽIS

Vilnius, balandžio 9 d. (ELTA). Pirmajame naujai išrinktos sostinės savivaldybės tarybos posėdyje meru išrinktas socialdemokratas Gediminas Paviržis. Už naująjį sostinės vadovą, pakeisiantį šiame poste liberalą Artūrą Zuoką, balsavo 27 iš 51 tarybos nario. G. Paviržį parėmė naujai suburtos plačios socialdemokratų, socialliberalų, liberalų demokratų, Lietuvos rusų sąjungos ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovai savivaldybėje.

Liberalų, moderniųjų krikdemų ir konservatorių koalicijos kandidatui A. Zuokui, siekusiam antrą kadenciją vadovauti sostinei, nepavyko užsitikrinti balsų daugumos. Už jį balsavo 24 sostinės tarybos nariai.

Vilniaus miesto taryboje iš viso yra 51 narys.

Tačiau šis Vilniaus miesto tarybos sprendimas greičiausiai bus nagrinėjamas Vilniaus apygardos administraciniame teisme. Miesto tarybos Liberalų frakcija suabejojo, ar teisėtai balsavime renkant merą dalyvavo trys Seimo nariai bei Vilniaus apskrities administracijos vadovai, turintys Savivaldybės tarybos nario mandatus.

▪ J. BORISOVUI - LIETUVOS PILIETYBĖ

Prezidento Rolando Pakso vadovaujama Pilietybės komisija posėdyje išimties tvarka suteikė Lietuvos pilietybę sraigtasparnių remonto bendrovės “Avia Baltika” vadovui Jurijui Borisovui.

Tokį sprendimą Pilietybės komisija motyvavo tuo, kad nuo 1991 metų Lietuvos versle dirbantis J. Borisovas yra sukūręs daugiau kaip 200 darbo vietų, jo vadovaujamos įmonės valstybei sumokėjo per 17 mln. litų mokesčių, o dar 6 mln. litų buvo skirti labdarai.

Anksčiau Kaune gyvenęs J. Borisovas mūsų šalies piliečiu buvo tapęs praėjusio dešimtmečio pradžioje, kaip ir visi to pagėdavę šalies gyventojai. Šių metų kovo 18 dieną J. Borisovas dėl verslo interesų tapo Rusijos piliečiu - pagal šios šalies įstatymus užsienio investuotojų valdomos įmonės negali dalyvauti federalinėse aviacijos plėtros programose, o J. Borisovui priklausantis Sankt Peterburge veikianti sraigtasparnių remonto bendrovė “Spark”.

Lietuvos pilietybė išimties tvarka suteikta ir Rusijos piliečiui Michailui Raškovskui - fotomenininkui, Lietuvos operos ir baleto teatro fotografui, šiuo metu rengiančiam reprezentacinį leidinį apie šį teatrą. Posėdyje nutarta suteikti 6 asmenims pilietybę išimties tvarka, o 2 asmenims - bendrąja tvarka.

Pilietybės komisija prie Prezidento yra patariamoji institucija, svarstanti galimybę išimties tvarka suteikti Lietuvos pilietybę.

Konstitucijos 12 straipsnis skelbia, kad “Lietuvos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais. Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis”. Būtent tokių išimčių suteikimo galimybę ir svarsto Pilietybės komisija. Pilietybė suteikiama Prezidento dekretais.

Pilietybės komisija sudaryta iš Teisingumo ministerijos, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento, Generalinės prokuratūros ir Prezidentūros atstovų.

▪ MODERNIEJI KRIKDEMAI PRITARĖ JUNGIMUISI SU LIBERALAIS IR CENTRISTAIS

Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga Vilniuje vykusiame suvažiavime pritarė partijos susijungimui su Liberalų ir Centro sąjungomis. Už susitarimą dėl partijų jungimosi vienas balsai balsavo 101 Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos suvažiavimo delegatas.

Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas Vytautas Bogušis *Eltai* sakė tikįs, kad susijungus trims partijoms gims “moderni centro liberalios dešinėsios pakraipos partija, kuri savo veiksmingumu pakeis senus rėžius ir “rubežius”. Pasak jo, tai bus partija, kuri orientuojasi į modernios Lietuvos ateities viziją, pasiryžusi tarnauti Lietuvos žmonėms.

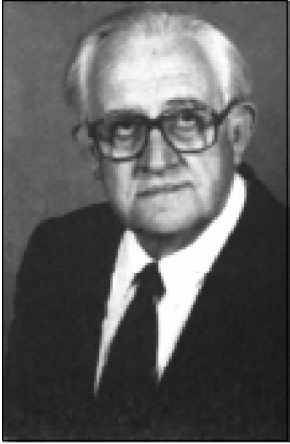
Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga parėmė į naujos partijos pirmininko postą liberalų siūlomą Vilniaus mero Artūro Zuoko kandidatūrą. Į susijungusios partijos pirmininko pavaduotojo pareigas ši partija iškėlė Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos pirmininko Vytauto Bogušio kandidatūrą.

2000 metais balandžio pabaigoje įkurta Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga turi apie tūkstantį narių.

Kovo 22 ir 29 dienomis Kaune vykusiuose suvažiavimuose Liberalų ir Centro sąjungos jau yra pritarusios trijų partijų jungimuisi.

Liberalai, centristai ir modernieji krikdemai į vieną politinę jėgą ketina susijungti iki vasaros pradžios.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Algirdas Pužauskas

Balandžio 2 d. Turkijos vyriausybė nutarė pagerinti savo ryšius su JAV vyriausybe. Valstybės sekretorius Colin Powell lankėsi Turkijos sostinėje ir susitarė su turkų užsienio reikalų ministru Abdullah Gul, kad Turkijos teritorija bus naudojama maisto, vaistų, vandens pristatymui Irake kovojantiems amerikiečiams. Turkija toliau neleis gabenti ginklų, tačiau susitarime pabrėžiama, kad turkų oro uostuose galės prisiglausti Irake sužeisti amerikiečiai kariai, pakeliui į Europoje esančias ligonines. Turkijos ministras Gul pabrėžė, kad šiam susitarimui nereikės Turkijos parlamento pritarimo, nes jis liečia ne karinius reikalus. Sekretorius Powell iš Turkijos pasiekė Serbiją ir kitą dieną jau buvo Belgijoje, kur posėdžiavo su NATO, Europos Sąjungos, Rusijos užsienio reikalų ministrais.

Irako išlaisvinimo žygis sąjungininkams vyksta gerai. Smogiamieji koalicijos daliniai - Bagdade. Irako sostinės gynėjų vadas generolas Hazem al-Rawi pabrėžė, kad iš 23 arabų musulmonų kraštų į Iraką atvyko 4,000 kareivių, kurie visi savižudžiai, pasiryžę žūti kovodami su užsienio netikėliais kareiviais. Jau pirmąją karo savaitę vienas “kankinys” žuvo susprogdinęs savo automobilį. Kartu žuvo ir keturi amerikiečiai kariai. Irako propaganda pabrėžia, kad savižudžiai paskandins užpuolikus jų pačių kraujuje. Karo korespondentai pabrėžia, kad savižudystė jau daug metų vaidina svarbų vaidmenį Izraelio kovose su palestiniečiais. Prisiimenamas su dideliu sunkvežimiu, pilnu sprogmenų į JAV kareivines įlėkęs radikalas kovotojas. Tai buvo Libano sostinėje Beirute 1983 metais. Čia žuvo 241 amerikietis karys. Labai daug savižudžių veikė Sri Lankos civiliniame kare, kur tamilų puolimuose veikdavo savižudžiai. Nuo savižudžio politinio priešo žuvo 1991 metais Indijos ministras pirmininkas Rajiv Gandhi. Jį puolė moteris, prisirišusi prie liemens galingą bombą. Savižudiškuose puolimuose žuvo

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ARABAI SKUBA MIRTI

nemažai čečėnų, kovojančių su Rusijos okupantais dėl savo nepriklausomybės. Garsiausi savižudžiai buvo japonai lakūnai Antrajame pasauliniame kare. Japonų “kamikaze” lėktuvai su savo bombomis krisdavo ant JAV karo laivų Ramiajame vandenyne. Istorikai tvirtina, kad tokių Japonijos lakūnų žuvo 2,200. Jie nuskandino 34 JAV karo laivus ir sugadino 300 laivų. Per 19 metų Sri Lankos (buvusio Ceilono) pilietinio karo tamilai savižudžiai nužudė šimtus valstybės kareivių, valdininkų ir policijos tarnautojų. Žuvo 177 savižudžių vyrų ir net 64 moterys.

Irako išlaisvinimo kovose specialioms JAV jėgoms pavyko išvaduoti sunkiai sužeistą 19 metų kovotoją armijos narę Jessica Lynch. Vienas irakietis pranešė JAV kareiviams, kad mergina paguldyta Nasiriyah ligoninėje ir laikoma karo belaisve. Grupė amerikiečių karių puolė ligoninę ir mergaitę išvadavo.

Karo korespondentai skelbia, kad Irako diktatoriaus valdžia jau prarado savo geriausios kariuomenės dvi brigadas. Kai kurie kariai sugrįžo į pietinę Irako dalį. Daugelis pate-

ko į nelaisvę. Artėjant į Bagdado pakraščius, padidėjo ir JAV bei Britanijos nuostoliai. Sostinės gynėjai įsitvirtino bunkeriuose. Puikiai ginkluoti šauliai numušė kelis sraigtasparnius. Bijoma, kad gynėjai gali panaudoti ir masinio žudymo dujas. Armijos kariams išdalintos nuo dujų apsaugančios dujokaukės ir drabužiai. Jūros pėstininkams irgi įsakyta pasiruošti galimam dujų puolimui. Sostinė kasdien daužoma karo aviacijos. Koalicijos jėgų vadams tenka planuoti kantrų miesto paėmimo žygį, kuris nebešimtų didelių nuostolių civiliams gyventojams ir nekainuotų daug karių gyvybių.

Per ilgesnį Bagdado apsupimą didesnę problemą gali sukelti greit ateinantis temperatūros pasikeitimas. Kareiviai ir taip jau nešioja apie 100 svarų sveriančias kuprines. Temperatūra balandžio mėnesį siekia 80-90 laipsnių, o liepos mėnesį gali siekti 120 laipsnių. Dalinių vadams teks planuoti puolimus nakties metu, kada oras atvėsta. Prieš kelias savaites siautusias smėlio audros gerokai apsunkino ir sulėtino kareivių judėjimą į priekį, ypačiai vargsta pėstininkai.

Amerikos kariai ant Husseino rūmų stogo sostinėje Bagdade saugo savo draugus, kurie rūmuose ieško diktatoriaus vyriausybės narių.

AF-P nuotr.

Keliais sakiniiais

• **Briuselyje**, NATO štabe įvyko naujų organizacijos narių ministrų suvažiavimas. Dalyvavo Rumunijos, Bulgarijos, Slovakijos, Lietuvos, Slovėnijos, Estijos ir Latvijos ministrai. JAV ambasadorius NATO štabe Nicholas Burns pasakė, kad ši diena yra labai svarbi, nes vėl susijungė Europos šalys. Naujos narės buvo NATO pakviestos pernai lapkričio mėn. Prahoje. Jos taps organizacijos narėmis ateinančiais metais gegužės mėn., kai jų parlamentai sutartį ratifikuos. Vienos narės užpuolimas bus laikomas visų NATO valstybių užpuolimu. Tą labai pabrėžė Baltijos valstybių kalbėtojai. Latvijos užsienio reikalų

ministrė Sandra Kalniete pasakė: “Latvija niekad daugiau nestovės viena grėsmės atveju.”

• **Jau trys** JAV karo lėktuvai sudužo po Bagdado miesto naktinio bombardavimo. Iš lėktuvnešio “Kitty Hawk” pakilęs lėktuvas su dviem lakūnais buvo priverstas nusileisti dykumoje už fronto linijų. Lakūnus pavyko išgelbėti. Du lėktuvai blogame ore nukrito į Persų įlankos vandenį ir nuskendo. Lakūnai išgelbėti.

• **Kongrese** kilo ginčai kai paaiškėjo, kad prezidentas leido kariuomenei Irake, reikalui esant, vartoti ašarines dujas. Kritikai teigia, kad toks cheminių dujų naudojimas laužo

(Nukelta į 4 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

GEGUŽĖS 11-AJĄ - TAUTOS REFERENDUMAS

Kai kurie Lietuvos Seimo nariai ragina užsirašyti į referendumą, kuris pakeistų Konstituciją taip, kad būtų pakeista proporcinė rinkimų sistema, kad visi Seimo nariai būtų renkami vienmandatėse apygardose ir kad rinkėjai galėtų bet kuriuo metu atšaukti savo išrinktąjį narį. Bet ar Seimo nario atšaukimas negriautų ir nereikštų demokratinių teisių suvaržymą? Ar tuo atveju nebūtų nesibaigiantys rinkimai tai vienur, tai kitur, nes, jei nepatiko išrinktasis, rytoj aš kitą rinkčiau, nesulaukęs jo termino pabaigos. Juk per 13 Nepriklausomybės metų visi Seimai turėjo pastovią daugumą savo narių, bet ir tai buvo net 12 vyriausybių. Sveikintina, kad prieš šį referendumą pasipriešino Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, ragindama “visus žmones atmesti eilinę Rusijos žvalgybos klastą ir nepasirašyti dėl V. Uspaskicho referendumo”.

Lietuvos valstybės vidaus gyvenimas vyksta pagal kairiųjų nustatytas taisykles. Šiandien didelė visuomenės dalis praves-tas reformas laiko visų negerovių priežastimi. Lietuvos dešinieji pralaimėjo Prezidento ir savivaldybių rinkimus. Kairieji valdo daugumą savivaldybių, Seimas remia jų vyriausybę. Antano Sniečkaus šimtmečio iškėlimas Mokslų akademijoje yra svarbus kairiųjų ženklas, kad nemažai visuomenės daliai nėra skirtumo tarp tautos išdaviko ir patrioto, tarp kolaboranto ir laisvės kovotojo. Garbinamas tas, kuris iki pat 1940 metų Sovietų Sąjungos tankų invazijos sąmoningai kovojo prieš savo gimtojo krašto nepriklausomybę. Jis buvo vienas vadų prieš Lietuvos partizanus, kovojusius prieš Maskvos režimą. Kai kurie profesoriai jį garbina už tai, kad jis ištrėmė šimtus tūkstančių lietuvių inteligentų ir eilinių ūkininkų pūti komunistų lageriuose bei kankinti ir sušaudyti KGB požemiuose. Tylima, kai Marijampolės vidurinė mokykla pavadinama karo aviacijos karininko R. Stankevičiaus vardu. Siūloma net mokėti stambias pensijas ištikimiesiems Maskvos sėbrams ir net su Maskva einantiems lenkų vietiniams komunistams.

Gegužės 11-ąją tautos referendumas - balsavimas už Euro-pos Sąjungos narystę. Lietuvoje turėtų balsuoti bent pusė rin-kėjų - tai milijonas ir 355 tūkstančiai žmonių. Už stojimą į Europos Sąjungą turėtų pasisakyti ne mažiau kaip trečdalis visų rinkėjų. Tai daug daugiau negu gavo prezidentu išrink-tasis R. Paksas. Vis tenka girdėti, jog yra ir daug abejojančių, nežiūrint, kad specialistų ištirti duomenys parodė, kad Lietu-vos stojimo į Europos Sąjungą nauda skaičiuojama milijonais litų. Svarstant referendumo dėl narystės Europos Sąjungoje datą, K. Prunskienė siūlė ją nukelti į rudenį, gal Maskvos džiaugsmui, kai kitos valstybės bus jau įstojusios.

Lietuvos vyriausybė jau paruošė balsavimo biuletenius ir per UPS išsiuntė Lietuvos ambasadoms ir konsulatams, kad užsienyje esą lietuviai galėtų balsuoti. Iki šiol Lietuvos vado-vų pastangos, prez. V. Adamkui vadovaujant, užsienio politi-koje buvo apvainikuotos pakvietimu į NATO ir Europos Są-jungą. Šiandien reikia žmonių, kuriem ne vis vien, kas vyksta Lietuvoje. Šalia Lietuvos valstybės tūno kita, kurios tikslas - neužmiršti Baltijos valstybių. Rytai vis nori daryti savo įtaką Europos Sąjungos politikai ir kontroliuoti kai kurias Europos Sąjungos valstybes. Neužmirškime, jog Rytų kaimynai nori dalyvauti Lietuvoje vykstančiuose politiniuose procesuose.

S. Tūbėnas

2003 M. VELYKOS

Mieli broliai, sesės,

Didžiosios krikščionybės šventės - Kalėdos, Velykos, Sekminės - mums teikia išskirtinę proga prisiminti, kad Dievas yra mūsų gyvybės, egzistencijos ir amžinojo gyvenimo šaltinis, kad jame “gyvename, judame ir esame” (*Ad. 17:28*).

“Per šventes Dievas kiekvienam nori atskleisti vis naują išganymo paslaptį, kasmet tarsi iš naujo išgyventi susitikimą su Paslaptimi” (*rašytoja Jurgita Ivanauskaitė*).

Religija yra mūsų jungtis su Dievu ir ją galima laikinai išjungti iš savo gyvenimo, tačiau žmogus, anksčiau ar vėliau, grįžta prie savo egzistencijos šaltinio - Dievo.

“Skeptikai teigdavo, jog turį bent pusę smegenų turėtų suprasti, kad jokio Dievo nėra. Dabar gi mokslininkai (m.p.) mums sako, kad pusė smegenų, ar dalis jų, yra skirta religiniams išgyvenimams”. (*Newsweek 2001-5-7*).

Pagal socialinių tyrimų duomenis tikinčiųjų skaičius į Jėzaus Kristaus prisikėlimą ir antrąjį atėjimą - grįžimą į pasaulį - per paskutinius tris metus padidėjo iš 61% iki 66%, įskaitant trečdalį, kurie sakosi niekuomet nėra lankę bažnyčios (*US News and World Report, 1997-12-15*).

Rašytojas ir filologas Tomas Venclova, pokalbyje su “Sandora” redaktore sako: “Kadangi mano tėvas buvo laisvamanis, o motina prisitaikė prie jo pažiūrų, aš buvau pakrikštytas tik nacių laikais kokių penkerių metų amžiaus... Daug metų buvau agnostikas, vėliau vadinau save “ti-kinčiu”, bet nepraktikuojančiu, dabar praktikuojančiu...Dievas yra mįslė. Šnekos apie “Dievo nužudymą” arba “Dievo mirtį”, kylančios daugumoje iš Frederiko Nietzsches, yra mano manymu beprasmės... Amerikoje kažkas ant sienos užrašė: “Dievas mirė”. Pasirašė Nietzsche. Už kelių dienų šalia atsirado kitas užrašas - Nietzsche mirė. Pasirašyta - Dievas.

“Ieškodamas savęs neišvengiamai susiduriu su klausimu apie Dievą. Kartais bandoma to (Dievo suvokimo) išvengti, apgauti save svaiginantis, bet tokio bandymo pabėgti (nuo Dievo) padariniai yra liūdni - pakrikimai, pamišimai, savižudybės” (*teatro ir kino režisorius Jonas Vilkas*).

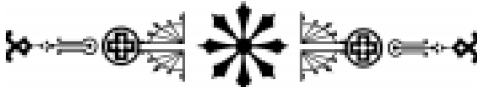
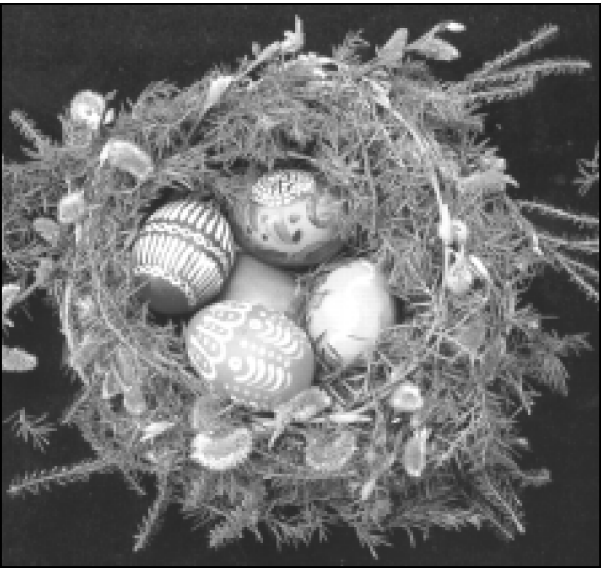
Velykos su pasiruošiamuoju 40 dienų gavėnios laikotarpiu, padeda mums suvokti ir kančios prasmę mūsų gyvenime - jei su Kristumi kenčiame su Juo ir būsime išaukštinti. Kryžius yra ne tik kančios, bet ir prisikėlimo simbolis. Kiekvienas, kalbantis apie pernelyg sunkų savo nešamą kryžių, turėtų suprasti, kad jam yra suteikta ir bene svarbiausia prisikėlimo sąlyga. Kryžius gali virsti sparnais. Kryžius kaip simbolinė figūra, man reiškia žmogiškosios būties esmę: jo hori-

zontalė ženklina profaniškos kasdienybės slenkstį, o vertikalinė - sakralinę būties kryptį, nuolatinį veržimąsi ir kilimą Die-vop”. (*Jurgita Ivanauskaitė*).

Bažnyčia mus kviečia būti “prisikėlimo žmonėmis”, protu ir širdimi priimančiu pa-slaptį, kad kaip Adome visi mirštame, taip Kristuje visi prisikelsime. “Kas mane tiki, tas turi amžiną gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną” (*Jn. 11:25; 6:54*).

Džiugaus velykinio aleliuja linkiu Jums visiems, mieli broliai, sesės Kristuje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

tarptautinius įstatymus, kurių laužymų įtariamais Irakas.

- **New Yorke** veikianti žy-dų “Anti-Defamation League” sako, kad pernai atsirado dau-giau antisemitizmo apraiškų. Ypatingai padidėjo išsišokimų universitetuose ir kolegijose. Įvairių incidentų, kurie liečia Palestinos ir Izraelio konfliktą yra 25 % daugiau.

- **Jordano** vyriausybė ėmėsi žygių apsaugoti ameri-kiečius žurnalistus ir diplomatus nuo įvairių Irako išpuolių. Buvo suimti keturi irakiečiai, kurie planavę padegti užsienio svečių pamėgtą Hyatt viešbutį. Jordanas išvarė lauk penkis Irako diplomatus kovo 23 d. Jie planavę užteršti Jordano upės vandenį.

- **Šiaurinė Korėja** palaiko Iraką, kuris įsileido ginklų tik-rinimo inspektorius. Komunis-tų valdžios dienraštis rašo, kad Šiaurinė Korėja nedarys tos pačios klaidos ir nepataikaus Vakarų pasaulio galybėms.

- **Rusijos** valdžia pareika-

lavo, kad Britanijos vyriausy-bė perduotų Rusijai bilijonie-rių ir sukčiautoją Boris Bere-zovsky. Jis Rusijoje turėjo Lo-govaz automobilių gamybos firmą, nemokėjo mokesčių ir kitaip prasikalto. Iš jo reika-laujama 1.9 bilijonų dolerių. Sukčius buvo Londone suim-tas, bet paleistas už piniginį už-statą iki teismo.

- **Singapore** uždarytos mo-kyklos, nes ir ten pasireiškė keista plaučių liga, kilusi iš Hong Kongo. Liga pavadinta SARS (Severe Acute Respira-tory Syndrome). Apie 60 žmo-nių, daugiausia Azijoje, jau mirė.

- **Šiaurės Korėja** padidino savo lėšas karo reikalams. Visi piliečiai bus ginkluoti. Visa ša-lis bus tvirtovė, rašo Š. Korėjos spauda. Komunistai kritikuoja Japoniją, nes ji iškėlė į orbitą du Š. Korėjos teritoriją stebin-čius satelitus.

- **Serbijos** policija suėmė specialios įstaigos viršininko pavaduotoją Zvezdan Jovano-

vic, kaltinamą Serbų vyriausy-bės ministro pirmininko Z. Djindjic nužudymu kovo12 d.

- **Abi kaimynės** - Indija ir Pakistanas išbandė nedidelių nuotolių raketas, kurio gali nešioti ir atominius užtaisus.

- **Arkivyskupas** Edwin O’Brien, kuris yra JAV ka-riuomenės arkivyskupas, pasa-kė dar prieš karą Irake, kad vie-nintelis žingsnis, ką gali daryti JAV katalikai, yra melstis už taiką.

- **Prasidėjus karo** veiks-mams Irake, Lietuvos diplo-matai išsiuntė iš Izraelio namo savo šeimas. Liko du diploma-tai ir dar dirba vietinė atstovy-bės sekretorė. Bijoma, kad Ira-ko raketos gali pasiekti Tel Avi-vą. Izraelyje gyvena apie 150 Lietuvos piliečių. Jie buvo ra-ginami grįžti į Lietuvą, tačiau nė viena šeima to nepadarė.

- **Jungtinių Tautų** Saugu-mo Taryba pratęsė dar metams JT globą Afganistano laikinai valdžiai, kol įvyks naujos vy-riausybės rinkimai.

Lietuvoje JAV ambasadorius John F. Tefft ir Didžiosios Britanijos ambasadorius Jeremy Hill su žmonomis - Katharine Hill ir Mariella Tefft “Coca-Cola Plaza” kino teatro atidarymo Vilniuje proga.

LIETUVA PASIRENGUSI IR TOLIAU AKTYVIAI BENDRADARBIAUTI SU PRANCŪZIJA

Vilnius, balandžio 4 d. (ELTA). Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas su Prancūzijos Europos reikalų ministre Noëlle Lenoir aptarė euroatlantinės integracijos proceso klausimus, dvišalius santykius politikos, ekonomikos ir kultūros srityse, infrastruktūrinių projektų plėtros galimybes, Karaliaučiaus tranzito problemą bei padėtį Irake.

Susitikime su Prancūzijos ministre Prezidentas R. Paksas akcentavo Europos Sąjungos ir NATO Stojimo sutarčių ratifikavimo svarbą Prancūzijos parlamente.

Anot Prezidento spaudos tarnybos pranešimo, N. Lenoir užtikrino, kad jokių kliūčių ratifikuojant šias Stojimo sutartis Prancūzijos parlamente neturėtų kilti.

Aptardamas dvišalių ekonominių santykių plėtros galimybes, R. Paksas pažymėjo, kad perspektyvia ekonominių ryšių sritimi galėtų tapti branduolinė energetika. Lietuva ir Prancūzija yra dvi valstybės Europoje, gaminančios daugiau kaip 75 proc. branduolinės energijos.

Nors derybos dėl Ignalinos atominės elektrinės baigėsi, tačiau, kaip sakė Lietuvos Prezidentas, svarbu svarstyti Lietuvos energetikos ateitį. Valstybės vadovo nuomone, branduolinę energetiką plėtojanti Prancūzija šioje srityje galėtų pasidalyti su Lietuva savo patirtimi.

Susitikime su viešnia iš Prancūzijos, Prezidentas taip pat pažymėjo, jog būtina skirti ypatingą dėmesį energijos tiekimo saugumo aspektui. R.

Pakso įsitikinimu, uždarius Ignalinos AE ir modernizavus šiluminės elektrines, Lietuvos priklausomybė nuo vieno energijos šaltinio nesumažėja. Lietuvos elektros tinklai vis dar yra sujungti tik su Rusijos tinklais, todėl ypač svarbus tampa Lietuvos-Lenkijos elektros tinklo statybos klausimas. Respublikos vadovas paprašė Prancūzijos paramos įgyvendinant šį projektą.

R. Paksas taip pat akcentavo kitą perspektyvią ekonominių santykių sritį - transporto plėtrą. Pažymėjęs, kad Prancūzija turi gerai išvystytą transporto infrastruktūrą - traukinius ir jų tinklus, - Prezidentas pakvietė šią šalį prisidėti prie transporto projektų įgyvendinimo.

Susitikimo metu buvo sutarta suformuoti darbo grupę, kurią sudarytų Prancūzijos ir Lietuvos vykdomosios ir parlamentinės valdžių atstovai, spresiantys branduolinės energetikos perspektyvų bei transporto plėtros mūsų šalyje klausimus.

Palietęs Karaliaučiaus tranzito klausimą, Prezidentas pažymėjo, kad Lietuva nuosekliai vykdo ir yra pasirengusi toliau įvykdyti suderintus su ES išpareigojimus tranzito kontrolės srityje. “Mūsų valstybė daro viską, kad 2002 m. lapkričio mėnesio ES ir Rusijos Federacijos susitarimas dėl Karaliaučiaus tranzito būtų įgyvendintas laiku ir tinkamai”, sakė R. Paksas.

Prezidentas išreiškė susirūpinimą, kad dar iki šiol neratifikuota Lietuvos-Rusijos Federacijos Sienos sutartis Rusijos Dūmoje ir nesudaryta Re-

admisijos sutartis. Kalbėdamas apie Irako krizę, Prezidentas sakė neabejojęs, jog sunkumai, kuriuos patyrė dabartinės Europos Sąjungos valstybės šio konflikto aki-vaizdoje, turėtų tapti naudinga pamoka siekiant išvengti neišvengiamų šios krizės pasekmių.

Lietuvos valstybės vadovas akcentavo, jog Lietuva supranta Europos saugumo ir gynybos politiką kaip neatsiejamą Europos integracijos procesą ir mūsų šalis jau įrodė savo pasiryžimą praktiškai prisidėti prie šios politikos kūrimo.

Prancūzijos Europos reikalų ministrė teigė, jog tam tikri valstybių požiūrių skirtumai neturi turėti neigiamos įtakos bendradarbiavimui. N. Lenoir nuomone, šie skirtumai turėtų dar labiau paskatinti ieškoti bendrų sprendimų sudėtingais klausimais.

Prezidentas R. Paksas perdavė sveikinimus Prancūzijos Respublikos Prezidentui Jacques Chirac ir pažymėjo, kad Lietuva yra pasirengusi aktyviai bendradarbiauti su Prancūzija įvairiose srityse.

DĖL KARO IRAKE NATO YRA IŠKILUSI GRĖSMĖ

Vilnius, balandžio 4 d. (ELTA). Šiuo metu vykstant karui Irake iškilo reali NATO skilimo grėsmė, dėl kurio sąjunga gali prarasti savo įtaką pasaulyje, NATO Atlanto politikos patarėjų grupės sesijoje teigė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. Pasak ministro, taip atsitiktų susiformavus dviem aljansams, iš kurių vienas “atmestų NATO, kaip galimą saugumo kūrėją”, o kitas saugumą stiprintų “iniciatyvia politika”. A. Valionis pabrėžė Lietuvos pasirengimą politiškai ir karinėmis priemonėmis prisidėti prie transatlantinės sąjungos vienybės. “Abipusis išipareigojimas, numatytas 5 straipsnyje, garantuoja ir, laimei, iki šiol yra Europos bei transatlantinio saugumo pagrindas. Jo politinį gyvybiškumą išryškino Rugsėjo 11-osios

tragedija, tačiau jo karinis saitas vis dar atviras išbandymams”, - sakė ministras. Anot jo, Lietuva taip pat pasisako už iniciatyvią sąjungą. “Tačiau tai nebūtinai reiškia, kad NATO turi dalyvauti kiekviename transatlantinių interesų erdvėje kylančiame konflikte”, - pažymėjo A. Valionis. Ministro įsitikinimu, NATO neturėtų pasinerti į gynybinės organizacijos būdingą reakcinę politiką. A. Valionio nuomone, sąjungos šalys galėtų užsiimti ne tik konfliktų valdymu bei kova prieš terorizmą, tačiau ir rūpintis pastovumo, bendradarbiavimo plėtra už NATO sienų. “Nors NATO kaimynių skaičius po organizacijos plėtros sumažės, Rusijos, Ukrainos ir kitų valstybių partnerių reikšmė yra nepalyginama dėl jų vaidmens Europos reikaluose”, - APAG sesijos atidaryme teigė ministras. Todėl NATO turi atsakyti, kas ir kaip spręs apie bendradarbiavimo su šiomis valstybėmis apimtį ir spartą bei tam

skiriamus resursus. Prie to, anot ministro, pasiruošusi prisidėti ir Lietuva. APAG sesija dvi dienas vyko netoli Vilniaus įsikūrusiame “Le Meridien Villon” viešbutyje. Joje buvo aptariamai euroatlantinės partnerystės stiprinimo klausimai, XXI amžiaus regioninio saugumo iššūkiai euroatlantinėje erdvėje, NATO santykiai su Rusija, Ukraina ir Europos Sąjunga. Šių metų grupės susitikime Vilniuje dalyvavo maždaug 70 užsienio politikos planuotojų ir saugumo ekspertų iš 37 valstybių ir NATO struktūrų. APAG yra patariamoji Euroatlantinės Partnerystės Tarybos institucija, svarstanti ilgalaikės perspektyvos saugumo klausimus. APAG narės yra NATO šalys narės. Kasmet vykstantys APAG susitikimai, kuriuose lygiomis teisėmis dalyvauja ir 27 sąjungos šalys partnerės, skirti transatlantinio saugumo, ateities grėsmių bei kovos su jomis būdų aptarimui.

Balandžio 10 d. Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centro Vilniuje darbuotojai džiaugėsi netikėtu vizitu, nes juos aplankė JAV LB Konektikuto apygardos pirmininkas **Vytautas Alksninis**. Jis papasakojo apie bendruomenės veiklą, į kurią vis daugiau įsijungia taip vadinamos paskutinės bangos atvykėliai. Malonu, kad didėja tarpusavio supratimas. Žinoma, ne visi gali skirti daug laiko visuomeniniams reikalams, nes reikia daug ir sunkiai dirbti.

V. Alksninis pasidžiaugė Centro darbu, siunčiamomis žiniomis iš Lietuvos, gyvai domėjosi, kitomis Centro teikiamomis paslaugomis – pagalba susirandant butą išsinuomavimui, galimybėmis suorganizuoti ekskursiją po Lietuvą, prireikus pavertėjauti ir palydėti į reikiamą įstaigą, su nuolaida apsigyventi viešbutyje ir pan. Pokalbyje prieita išvados, kad apie Centro teikiamas paslaugas dar vis mažai žinoma užsienio lietuvių tarpe ir reikia siekti didesnio pasigarsinimo.

Žilvinas Beliauskas

KARIUOMENĖS VADO IR PREZIDENTO PASITARIMAS

Vilnius, balandžio 10 d. (ELTA). Lietuvos kariuomenės reforma pagal NATO standartus aptarta Prezidento Rolando Pakso ir Lietuvos kariuomenės vado generolo majoro Jono Kronkaičio susitikime. Susitikime Prezidentas, kaip vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, taip pat domėjosi padėtimi Lietuvos kariuomenėje, kitais aktualiais klausimais. Pasak J. Kronkaičio, NATO žiūri į Lietuvą kaip į valstybę, prisidedančią prie bendro sąjungos pajėgumo, todėl didesnę dėmesį skiria dislokuojamoms, o ne savanoriškos gynybos pajėgoms. “Savanoriai yra teritorinės gynybos pajėgos, nors jie mums yra svarbūs ir reikalingi, tačiau jiems reikalingi resursai, kuriuos tenka atimti nuo dislokuojamos brigados”, - sakė kariuomenės vadas, kalbėdamas apie savanoriškų ginkluotųjų pajėgų mažinimą. Prezidentas susitikime taip pat domėjosi šaudmenų vagystės iš karinių jūrų pajėgų sandėlio pajūryje tyrimu. Pasak J. Kronkaičio, prokuratūra tyrimą atlieka sėkmingai. Tačiau kariuomenės vadas nenorėjo atskleisti detalių, vengdamas pakenkti tyrimui.

Pasak Prezidento atstovo spaudai Rosvaldo Gorbačiovo, Prezidentas, kaip vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, nuolat rengs susitikimus su kariuomenės vadu.

LIETUVA, 2003 METŲ PAVASARIS

Sveikinu Jus iš Lietuvos, iš Žemaitijos, kur buvusiose mano senelio žemėse **Jaunimo sodyba** auga ir tvirtėja! Numatome čia dar įkurti ekologinį ūkį ir medžio bei metalo dirbtuves, organizuoti kompiuterių kursus. Jau visus metus vyksta įvairūs seminarai ir jaunimo susitikimai. Kol kas čia dirba dvi auklėtojos ir du vyrai, kurie tvarko ūkio reikalus ir prižiūri statybas.

Per keletą vasarų čia vyko įvairios vasaros stovyklos, o nuo rudens kiekvieną savaitgalį čia renkasi vaikai ir jaunimas, kurių dauguma yra iš nepasiturinčių šeimų, o dalis tų vaikų yra pripratę, tiksliau priversti dirbti visas atostogas artimiausiam miesto (Klaipėdos) šiuokšlyne, kad užsidirbtų šiek tiek pinigų maistui ir reikalingiausioms mokyklinėms priemonėms.

Kai kuriems jų būtų geriau pas mus gyventi pastoviai, bet kol kas neturime galimybių. Pavyzdžiui, prieš pat Kalėdų atostogas viena 15-metė mergaitė (ji norėtų likti neatpažinta) man sakė, kad per Kalėdų šventes nenorėtų gyventi pas savo mamą... Tai galima suprasti, kai pamatai, kokiose sąlygose gyvena jų šeima: jų butas yra pailgas barakinis kambarys, kuriame telpa 1 lo-

va, staliukas ir krosnis. Tame kambaryje pastoviai gyvena trys žmonės, bet dažnai jų būna ir daugiau, be to, jie būna neblavūs... Vanduo yra lauke, žinoma, tik šaltas, tualetas (lenta su skylė) irgi yra lauke. Panašiose sąlygose gyvena dauguma tų vaikų, kurie ateina į Jaunimo sodybą, todėl jų gyvenimo perspektyvos labai menkos, dažnai net beviltiškos. Labai tikėtina kad jie, kaip ir aplink juos esantys suaugę, anksčiau ar vėliau ims vartoti alkoholį, gyvens palaidą gyvenimą. Kaip tik praejusį savaitgalį Sodyboje buvo vienas berniukas, kuris jau keletą kartų bandė iš beviltiško mo nusižudyti. Todėl manau, jog tiems vaikams ir jaunimui, kurie gali ateiti pas mus į Jaunimo sodybą, atsidaro viltis, kad jų gyvenimas gali pasikeisti.

Džiugu, kai jau po pusės metų galime matyti teigiamus rezultatus. Prieš tai minėtos penkiolikmetės paprašius papasakoti savo išpūdžius, pastaroji parašė šitaip: “Gyvenimas manęs neapdovanojo didžiule laime ir materialinėmis vertybėmis, tačiau apdovanojo jausmais, puikia nuojauta: galbūt, kai užaugsiu, bus viskas kitaip... Gal taip yra tik vaikystėje, kad suprasčiau, koks gyvenimas iš tikrųjų. Aš džiaugiuosi, jog man kliuvo tokia

dalia, nes jeigu Dievas taip norėjo, vadinasi, taip ir turėjo būti. Man patinka šokti, dainuoti, vaidinti, iškylauti, klausytis muzikos, mylėti gamtą ir Dievą...” Tai tokios vos penkiolikos metų mergaitės mintys apie gyvenimą, jo prasmę.

Aš pats dar dirbu Afrikoje, tačiau ten būnu vis rečiau ir trumpiau, kadangi Jaunimo sodyboje Ruandoje mano buvęs jaunimas jau pakankamai gerai sugeba savarankiškai tvarkytis. Ten yra apie 200 vaikų našlaičių ir jaunimo. Maždaug šimtas jų lanko gimnazijas, o 4 jaunuoliai - universitetus Vokietijoje, Italijoje ir pačioje Ruandoje. Rudenį Jaunimo sodyboje Ruandoje įkūrėme savąją gimnaziją, kuri tikrai bus naudinga jaunimo šviesesnei atečiai. Mokslo metus pradėjome su 60 mokinių - dviem pirmojo kurso klasėmis. Ateityje tikimės mokyti ir auklėti apie 600 mokinių.

Ruandoje esu išdirbęs jau daugiau nei 25 metus. Čia patyriau daug džiaugsmo ir daug žiaurumo, ypač prieš 10 metų per genocidą, kai išgriovė Sodybą, išžudė dalį jaunimo. Tuo metu ieškojo ir manęs turėdami vieną tikslą - nužudyti. Mane išgelbėjo vienas JT tankas...

Daugelis bičiulių man pataria visiškai palikti Afriką, nes ten vis dar neramu, be to, tenai mane nuolat kankina ma-

Karaliaus Mindaugo 750 metų jubiliejaus programą Čikagoje, kuri rengė JAV LB Kultūros taryba, atliko dainininkas ir muzikas Raigardas Tautkus, aktorius Egidijus Stancikas, dešinėje. Viduryje - Marija Remienė ir paskaitininkė Rūta Kuncienė. Z. Degučio nuotr.

liarija, kuria persirgau jau virš 100 kartų. Iš tikrųjų vis mažiau būnu Ruandoje ir vis daugiau laiko skiriu Jaunimo sodybai Lietuvoje, kur jaunimui labai reikalinga pagalba, ypač ugdant dvasines vertybes.

Rudenį Lietuvoje patyriau ypatingai didelį džiaugsmą, nes geri draugai iš Vokietijos atskraidino į Lietuvą, sumokėdami už kelionę, mano 89 m. žilgalvelę mamą, kuri tomis dienomis bu-

vo laimingiausias žmogus pasaulyje. Jeigu Dievas duos, pavasarį mama atvyks į Sodybą visam laikui. Tuomet ji galės būti ir močiutė, ir dvasinė prieglauda tiems vaikučiams, kurie čia renkasi savaitgaliais ir per atostogas. Juk daugelis jų niekada nėra patyrę šiltos šeimyninės meilės, kurią mes stengiamės suteikti vardan Dievo meilės.

Kun. Hermanas Šulcas
ir jaunimėlis

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS (1988 - 1990 M.)

I

Nors dar eina dar 14-ieji Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo metai, bet jau nemažai kas lyg ir pamiršo, kaip sunkiai Nepriklausomybė buvo pasiekta; nemažai ir kam, ypač buvusiems to ėjimo Laisvėn tik stebėtojais ypač iš toli, ima atrodyti, kad lyg buvo koks naujas Vytautas Didysis, kuris pakėlė Tautą kovon prieš priešinguose apkasuose įsitvirtinus okupantus ir jų tarnus. Bet tik juoda ir balta - kas ne su mumis, tas prieš mus skelbė ir bolševikai. Bet iš tikro buvo daug sudėtingiau. Tuo skaitytojai galės įsitikinti iš pradedamo spausdinti istoriko Algimanto LIEKIO straipsnių ciklo, skirto mūsų Tautos Atgimimui ir Nepriklausomybės atkūrimui (1988 - 1990), Sąjūdžio įsikūrimą ir Lietuvos partinės organizacijos atskyrimą nuo SSKP ir jos pavertimą iš okupanto įnagio į Nepriklausomybės šalininkę ir pan.

Straipsnių ciklas parašytas ne tik kaip archyvinių ir literatūrinių šaltinių tyrėjo, bet ir daugelio aprašomųjų procesų ir įvykių dalyvio. Be to, autorius yra ir 24 stambių knygų (o įskaičiuojant ir jo sudarytasias mokslo knygas - 42), daugiau kaip 650 straipsnių autorius. Tarp tokių knygų minėtinos: šešiatomis “Nenugalėtoji Lietuva”, dvitomis - “Lietuvos sienų raida”, dvitomis “LKP agonijos kronika”, monografijos - “Vasario 16-osios signatarai”, “Lietuvos karo aviacija 1998-1940”, “Lietuvių karyba ir ginkluotė”, “Lietuvos mokslų akademija 1941 - 1990”, “Lietuvos laikinoji vyrausybė 1941 06 22 - 08 05” ir kitos.

STEBUKLAS, KURIO NEBUVO

“Uolos galėjo plyšt dėl žmogaus skausmo ir kalnai pravirkti. Žmogus atlaikė ... Jį degino ugnimi, kirto kaip medį. Galbūt jis šaukė, gal tylėjo - nežinome. Žvaigždės nuo dangaus krito, ir saulė aptemo. Žmogus atlaikė ...Nenusilenkė, neišdavė, neprabilo, nė vieno vardo neiš-

tarė... Visi turi žinoti, kada mirti - garbė, kada gyventi - gėda ... Priešai buvo žiaurūs ir klatingi. Jie darė ir naujas žaizdas, gydė senas, tęsė iki begalybės kūno kentėjimą ir stengėsi užmušti sielą. Aiškino, kad mūsų laisvė - nepakeliama našta, o mūsų vergija - aukščiausia palaima. Siūlėsi numalšinti troškulį, pasotinti savo duona ir savo tiesa ar patys pasiimsią atsa-

komybę. ...Negalima buvo nesvyruoti, nes juk ir Viešpaties kalnai svyruoja. Dažna pati stiprybė bando save, o silpnybės valanda duoda pradžią naujai stiprybei. Ir žmogus išbandymus pakėlė, dvasia nepalūžo, liko nenugalėtas. Nenugalėtas! Žemė tegu plyšta pusiau - nenugalėtas!” - tai žodžiai iš J.Grušo knygos “Laimingasis - tai aš” labai pri-

mena mūsų Tautą beveik 50 metų trukusios sovietinės, nacių Vokietijos ir vėl sovietinės okupacijos **metus, kuriuos galima būtų skirstyti į tokius laikotarpius:** 1940 - 1941m. - pirmosios bolševikinės okupacijos; 1941-1944 m. - hitlerinės Vokietijos okupacijos; 1944 - 1953m. - pokarinio bolševikinio totalitarizmo arba stalinizmo; 1954 - 1964 m. - atšilimo, arba postalininių (chruščiovinių) reformų; 1964 - 1983 m. - sąstingio; 1984 - 1986m. - neostalinizmo; 1986-1990 m. - gorbáčiovinių pertvarkymų ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Beveik kiekviename okupacijos periode keitėsi ir Tautos pasipriešinimo okupacijai formos ir metodai.

Pirmosios sovietinės okupacijos didžiąją dalį Tauta pragyveno tarsi šoko būsenoje, dėl Nepriklausomybės netekties ir tik rimtesniam pasipriešinimui pradėta rengtis nuo 1940m. rudens, kai įsikūrė Vilniaus ir Kauno Lietuvių aktyvistų fronto štabai, jų padaliniai miestuose ir valsčiuose - imta rengtis ginkluotam prieš sovietinius okupantus sukilimui. Ir kuomet prasidėjo karas tarp SSRS ir Vokietijos, per visą Lietuvą nuvilnijo sukilimo banga: lietuviai partizanai vijo raudonarmiečius, užimdavo

įstaigas, atkurdavo iki okupacijos veikusias valdymo struktūras. Kaune pradėjusi veikti lietuvių pagrindžio organizacijų ir partijų bendru sutarimu sudaryta **Lietuvos laikinoji vyriausybė, kuri per radiją paskelbė, kad atkuriamą Nepriklausomą Lietuvos valstybę.** Bet vokiečiai nepaisė to ir okupavo Lietuvą, kaip “SSRS teritoriją”, įvedė savo okupacinį režimą. Po šešto savaičių privertė nutraukti savo veiklą ir Laikinąją vyriausybę; Lietuva buvo vieningai iš nacių okupuojamų kraštų sukilusi ir sudariusi savo vyriausybę, bet ji nesulaukė nė vienos kitos valstybės palaikymo: SSRS ją pasmerkė, nes sugriovė jos skleistą mitą apie tai, kad lyg Lietuva 1940 m. vasarą savo noru įstojo į SSRS “tautų šeimą”; kadangi Sukilimas buvo prieš SSRS - JAV, D.Britanijos sąjungininkę, tai jis negalėjo sulaukti pritarimo ir iš demokratinių Vakarų valstybių; nebuvo reikalinga nepriklausoma Lietuva ir nacių Vokietijai, nes jai tai trukdė skelbtis, kaip “išvaduotojai” ir naudotis krašto turtais, paversti jo žmones vergais. Tad lietuviams patriotams teko pereiti į po grindinę antinacinę veiklą.

(Bus daugiau)

SENATOR GEORGE V. VOINOVICH
SENATE FOREIGN RELATIONS COMMITTEE
HEARING ON NATO ENLARGEMENT
THURSDAY, APRIL 3, 2003

I would like to begin by thanking the Chairman, Senator Lugar, and Senator Biden for scheduling this hearing to continue discussion on the merits of NATO enlargement. This is the third in a series of hearings dedicated to this subject, which I believe is highly important as we continue to confront challenges to global security in a changed world post-September 11th.

The question of NATO enlargement is one that has long been close to my heart. As Mayor of Cleveland and Governor of the State of Ohio, I worked closely with constituents in my state with ties to countries that were once subject to life behind the Iron Curtain.

It is amazing to me to see how far many of these countries have come in such a short time, rising to embrace democratic reforms after so many years under communist rule. The fact that seven countries once part of the former Soviet Union, the Warsaw Pact or Tito's Yugoslavia have been invited to join the NATO Alliance -including Bulgaria, Estonia,

Latvia, Lithuania, Romania, Slovenia, and Slovakia-is testament to just how much has been achieved since the collapse of the Soviet Empire more than a decade ago.

While the seven countries invited to join the Alliance at the NATO Summit in Prague last November have met the political and economic qualifications for membership, it is also true that they bring to the table defense capabilities that will enhance the overall security and stability of the NATO Alliance. President George W. Bush, Secretary of Defense Donald Rumsfeld, Secretary of State Colin Powell, and the highest-ranking member of the U.S. military, Chairman of the Joint Chiefs of Staff General Richard Myers, have all expressed this view. They maintain that in addition to niche military capabilities, these countries bring energy, freshness and enthusiasm to the Alliance

While there are without a doubt disagreements within NATO that must be addressed, there is general consensus amongst the current members of the Alliance on the question of enlargement. This was clear

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Kovo 11 d. minėjimas Pasaulio Lietuvių Centre Lemonte. Minėjimo dalyviai ir svečiai: Oskaras Kremeris, kun. Algirdas Paliokas, Bronius Nainys, Vaclovas Kleiza, Asta Kleizienė, Eugenijus Bartkus, Elena Barienė, Stasys Baras, Vytautas Radžius, Matilda Marcinkienė ir Petras Buchas. Vyt. Jasinevičiaus nuotr.

to me last November, when I joined President Bush, Secretary Powell and other members of the Administration as a member of the Senate delegation to the NATO Summit in Prague. Our allies, too, believe that these countries will make significant contributions, militarily and otherwise, to the Alliance.

On November 21st of last year, when NATO Secretary General Lord Robertson an-

nounced the historic decision to invite the three Baltic nations, as well as Bulgaria, Romania, Slovakia and Slovenia to join the Alliance, I listened as heads of state from our allied nations-including the Czech Republic, France, Spain, Great Britain, Poland, Canada, Turkey, and many others-praised the work done by the seven candidate countries and expressed their strong support for enlargement to include

these new European democracies. Secretary General Lord Robertson, after working with the NATO aspirant countries on comprehensive domestic reforms in preparation for membership in the Alliance, concluded, (quote) "We can therefore say with complete confidence that this round of enlargement will maintain and increase NATO's strength, cohesion and vitality."

(Nukelta į 7 p.)

Kiekvienas politinis visuomeninis judėjimas turi savo priežastis, savo tikslus, savo iniciatorius bei vadus, savo mitą - nujaučiame lūkesčių bei svajonių įgyvendinimo tikėjimą, savo eigą, eigos intensyvumą. Lietuvybės judėjimo eigos tempas smarkiai paspartino ir eigos intensyvumą, labai jį sustiprino nepasisekęs Rusijos karas su Japonija ir po to karo prasidėję krašto neramumai, kurie tam tikru mastu pasireiškė ir lietuviškose gubernijose. Pasirodė, kad didžioji Rusijos imperija nėra koks neišjudinamas vieningas monolitas, patikimai atsparus smūgiams ne tik iš užsienių, bet ir iš vidaus. O tai stiprino lietuviybės judėjimo viltis, skatino veiklą. Taigi laukti naujų smūgių Rusijos imperijai ir tuos smūgius panaudoti lietuviybės reikalui - taip pradėjo konkretizuotis lietuviybės judėjimo politinės aspiracijos.

Maždaug po dešimties metų toks smūgis prasidėjo. Rusija įsivėlė į Pirmąjį pasaulinį karą. Ne be pagrindo pradėta laukti panašių situacijų, kokios buvo susidariusios po Rusijos-Japonijos karo. Lietuviybės judėjimo dalyviams reikėjo ypatingai sukrusti ir susiburti. Tačiau karo eiga padalino Lietuvos inteligentus į tuos, kurie liko vokiečių

„ŠALIS TA LIETUVA VADINAS...”
III
(Apmąstymų ir samprotavimų santraukos)
Iš knygos „Domas Cesevičius”

užimtoje Lietuvoje, ir tuos, kurie vienaip ar kitaip atsirado Rusijoje. Taip susidarė du lietuviybės gynimo branduoliai skirtingose fronto linijos atskirtose vietose, kurias betgi stipriai jungė tos pačios politinės lietuviybės aspiracijos į Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvos branduoliui Vilniuje išsikristalizuoja vadovaujanti grupė: dvasiškai lietuvybiškai imant J. Basanavičius, A. Smetona, P. Klimas, o politiškai lietuvybiškai imant, A. Smetona, P. Klimas, J. Basanavičius. Užtat ir politinio Lietuvos organo - Lietuvos Tarybos pirmininku išrenkamas A. Smetona, sekretoriumi P. Klimas. Rusijoje lietuviybės branduolio neformalioje vadovybėje, šalia politinio lietuviybės praktiko M. Yčo ir M. Krupavičiaus, visu ūgiu prasiveržia didžiausias to meto lietuvis eruditas profesorius A. Volde-maras. Tiesa, čia dar reikia paminėti lietuvių inteligentų branduolį, veikusį Šveicarijoje. Autoritetingiausias to branduolio veikėjas buvo dr. J. Purickis. Su JAV lietuviais vieningai kontaktavosi J. Šliūpas

ir B. Balutis. Taigi galima sakyti, kad lietuviybės veikla tuo metu jau "buvo išėjusi į pasaulį". Ta aplinkybė, reikia manyti, nemažai prisidėjo prie naujai atkurtos Lietuvos valstybės pirmųjų sunkių žingsnių palengvinimo.

Aišku, visa lietuvių tauta 1918 metais, kada dėl palankiai susidėjusių pasaulinės politikos aplinkybių buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, dar nebuvo pakankamai pribrendusi tokiai nepriklausomybei. Juk visko dar trūko. Bet entuziazmas, atsiradęs dėl nepriklausomybės atgavimo, sveika gyvenimo reikalų nuovoka, didelės pasišventėlių pastangos kažkaip multiplikavo veiklos rezultatus ir todėl daugybė trūkumų buvo sėkmingai nugalima, paskubomis, bet nuosekliai buvo stiprinamos visos viešojo gyvenimo sritys. Taip buvo pradėta kurti labai maža, bet labai lietuviška Naujoji Lietuva.

Naujosios Lietuvos kūrimas ir jos gyvenimo pradžia buvo tuo apsunkinta, kad palyginti lengvai gautą nepriklausomybę dar reikėjo ginklu

apginti nuo kaimynų ginkluotų pasikėsinimų. Dar 1918 metų pabaigoje į Lietuvą atplūdo bolševikinės Rusijos pasiųsti Raudonosios gvardijos daliniai ir dar 1919 m. pradžioje buvo okupavę didesnę Lietuvos dalį. Pralaimėto karo, revoliucinės netvarkos ir prasidėjusio pilietinio karo demoralizuota Raudonoji gvardija nebuvo pakankamai disciplinuota ir stipri tinkamai kariauti visuose frontuose. Todėl Lenkijos ir jaunos Pabaltijo valstybių armijos, Vakarų valstybių aprūpintos ginklais ir karo reikmenimis, palyginti lengvai išstūmė bolševikinę kariuomenę iš savo teritorijų. Taip bolševikinė valdžia buvo priversta pasirašyti taikos sutartis su Pabaltijo valstybėmis ir Lenkija, o tų kraštų užgrobimą atidėti vėlesniems palankesniems laikams.

Lietuvos reikalai kariškai, o vėliau ir politiškai susikomplicavo dar ir dėl Lenkijos užmojo užimti istorinę Lietuvos sostinę Vilnių ir dideles lietuvių teritorijas Lenkijos pasienyje. Čia Lietuvai jau nebepasisekė nei kariškai, nei politiškai: Vilniaus ir Vilniaus krašto atsiimti Lietuva nebepajėgė. Taip jau maža Lietuva dėl to dar daugiau sumažėjo. 1923 metais Lietuvai gana lengvai pasisekė

į savo valstybinį suverenumą įjungti Klaipėdos kraštą, ko nebuvo pasiekusi ir didžioji kunigaikščių Lietuva. Tačiau tas įjungimas buvo taip stipriai apribotas tarptautiniu Klaipėdos krašto statutu ir tokia plačia to krašto autonomija, kad pats įjungimas buvo daugiau formalus negu faktinis. Mat per ilgus amžius vokiečių valdomas Klaipėdos kraštas jau taip smarkiai buvo germanizuotas, kad prisipažįstančių esant lietuvių tautybės buvo likusi menka mažuma. Tokiomis aplinkybėmis ir atlietuvinti tą kraštą buvo nebeįmanoma, ir sulietuvinti (lietuvių infiltracija) buvo labai sunku: tam reikėjo ilgų ir ramių laikų ir daug stipresnio Lietuvos ekonominio ir kultūrinio pajėgumo. Taigi Klaipėdos kraštas ilgam laikui turėjo būti opi tautinė ir valstybinė problema. Be to, ir Vakarų pasaulis, kuris taip lengvai užleido Klaipėdos kraštą Lietuvai, tikėjosi, kad tai tik provizorinis, bet negalutinis sprendimas.

Atgauti Vilniaus kraštą, neprarasti Klaipėdos krašto - tokie buvo nuolatiniai ir labai sunkiai išsprendžiami Lietuvos politikos, ypač užsienių politikos uždaviniai.

(Bus daugiau)

(Nukelta į 7 p.)

I share this view, and I believe it is appropriate and timely that we now consider these candidates for membership in NATO. They have provided crucial support in the aftermath of the terrorist attacks against our country on 9/11, and continue to make significant contributions to the ongoing campaign against terrorism. They have shown their solidarity in our efforts to disarm Saddam Hussein and liberate the Iraqi people, and have pledged to work with the international community to promote security and reconstruction in Iraq following the end of military action.

The candidate countries have also moved forward with democratic reforms to promote the rule of law and respect for human rights. On a subject that remains of strong concern to me—the need to address a disturbing rise in anti-Semitic violence in Europe and other parts of the world—several of the candidate countries, including Latvia, Bulgaria, and Romania, have joined with the United States, Poland and other countries to actively encourage the chair in office of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) to mount a serious and credible OSCE conference on anti-Semitism. Due in part to their efforts, the OSCE has agreed to conduct such a conference, and it is scheduled to take place in June. This is just one example, but it is indicative of important action that is taking place.

As was highlighted last week when an inter-agency team from the Departments of State and Defense testified before the Committee, the seven candidate countries bring nearly 200,000 new troops to the Alliance. They have also pledged to commit significant resources to national defense, with Bulgaria, Romania, Estonia, and Lithuania all at or above the 2 percent of Gross Domestic Product (GDP) mark in 2002. Slovakia and Latvia were just under 2 percent (1.9 percent and 1.8 percent, respectively) and Slovenia, at 1.6 percent in 2002, has committed to reach the 2 percent mark by 2008.

The average defense spending among the candidate countries was 2.1 percent for 2002, which is equal to the average spent by current NATO allies countries for the same period. It is interesting to note that 11 of 19 members of the Alliance did not reach the 2 percent mark for defense spending in 2002. Clearly, there is room for improvement in this regard.

Last week, Undersecretary of State for Political Affairs Marc Grossman testified before the Armed Services Com-

mittee regarding the future of NATO. When asked about the benefits of enlargement, he said, (quote) “I believe, senators, that the accession of these countries are about the future of NATO, and will be good and directly benefit U.S. interests. Why? They’re strong Atlantacists. They’re allies in the war on terror. They’ve already contributed to Operation Enduring Freedom and the International Security Assistance Force (ISAF) in Kabul.”

The list goes on. I agree with Marc’s assessment. These countries already make significant contributions that strengthen the trans-Atlantic relationship. They have acted as de facto allies, and I believe they will make important contributions as members of the NATO Alliance.

While much has been achieved, there is still work to be done as the candidate countries continue work on their Membership Action Plans (MAPs). As has been said before, Prague should be viewed as the starting line, not the finish line.

Efforts have continued since the Prague Summit, and I was very pleased to learn that the people of Slovenia—who have been engaged in discussion about NATO membership for many years now—voted overwhelmingly in support of Slovenia’s membership in NATO during a national referendum on March 23rd, with roughly two-thirds of voters favoring accession to the Alliance. This was a crucial step for the country.

It is imperative that the candidates continue to address outstanding issues that require attention, including military reform, respect for human rights, and efforts to combat organized crime and corruption. It is this last piece that perhaps concerns me the most. These problems have the potential to undermine democratic reforms, respect for the rule of law and other core NATO values, and I believe they could be very dangerous if left unchecked.

After meeting with leaders from these seven countries and spending time in each country that has been invited to join the NATO Alliance, I am confident that reforms will continue. I sincerely believe that reforms will be swifter and more complete as these countries are brought into the Alliance, rather than left out.

As we consider enlargement today, it is clear that the world is a very different place than it was when Poland, Hungary and the Czech Republic were brought into NATO. The world’s democracies and multilateral institutions, including the NATO Alliance, face new

threats to freedom, marked not by communist aggression but instead by the dangerous nexus between weapons of mass destruction, rogue nations, and terrorists who shown their willingness to use them against those who value freedom and democracy, if given the chance to do so.

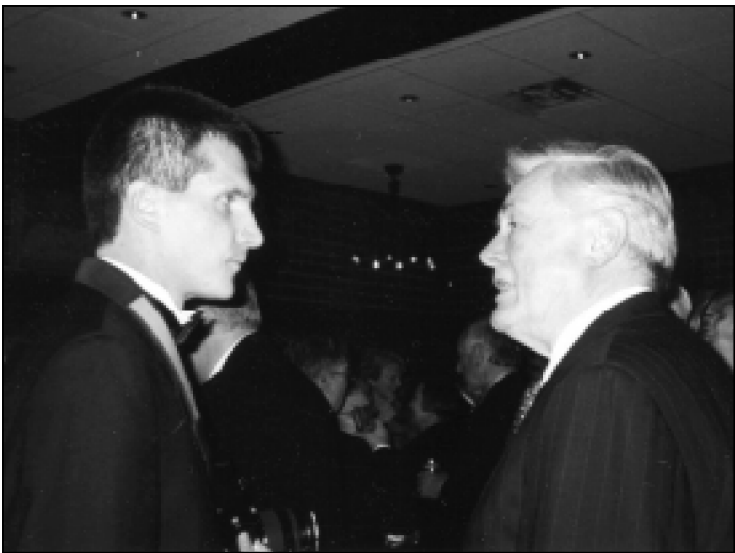
NATO has been challenged to meet these future threats and has embarked upon a course to identify the capabilities needed to confront new challenges to international security. This discussion was a primary item on the agenda at the Prague Summit, where NATO heads of state agreed that new challenges could require the Alliance to operate beyond Europe’s borders. The Prague Declaration noted that (quote): “In order to carry out the full range of its missions, NATO must be able to field forces that can move quickly to wherever they are needed, upon decision by the North Atlantic Council, to sustain operations over distance and time, including in an environment where they might be faced with nuclear, biological and chemical threats, and to achieve their objectives.”

To do so, NATO heads of state announced the creation of a NATO Response Force, which is envisioned to consist of approximately 20,000 troops who are ready and able to deploy anywhere in the world within 30 days. This is still a paper concept, and we look forward to learning more about efforts to turn this into a viable force at the June ministerial in Madrid.

The NATO Summit last November also produced the Prague Capabilities Commitment, replacing the Defense Capabilities Initiative (or DCI) that was initiated at the 1999 Washington Summit. It calls on allies to improve and develop military capabilities, focusing on defenses against weapons of mass destruction; intelligence; command, control and communications; and strategic air and sea lift, among other things.

If NATO is to meet future challenges, it is imperative that the capabilities gap between the U.S. and our European allies be addressed. The Prague Capabilities Commitment highlights critical needs within the Alliance. Without adequate capabilities, NATO’s ability to respond to future security challenges will be seriously undermined.

As we discuss enlargement, we must also ask how the candidate countries will respond to these urgent challenges. We must ask what role the potential new members

Kadencija baigęs Lietuvos prez. Valdas Adamkus kalbasi su Lietuvos Gen. konsulato atašė R. Astrausku Lietuvos valstybingumo 750 metų minėjime University Club of Chicago. E. Šulaičio nuotr.

will play in the Alliance, and what contributions they are prepared to make as we assess whether they are ready to be part of a permanent, stabilizing force in Europe.

The Committee began an examination on the contributions and qualifications that the seven candidate countries bring to the table last Thursday, receiving testimony from officials of the Departments of State and Defense.

We will continue this discussion today, and I would like to welcome our witnesses. They include:

- Dr. Stephen Larrabee of

the RAND Corporation, who will discuss progress made by the Baltic nations of Estonia, Latvia and Lithuania;

- Mr. Janusz Bugajski of the Center for Strategic and International Studies will then highlight developments in Bulgaria and Romania; and

- Dr. Jeff Simon of the National Defense University will cover Slovenia and Slovakia.

I thank the witnesses to taking the time to be here today. I look forward to their testimony. I would like to recognize the Ranking Member, Senator Biden, for his opening remarks.

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

**40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979**

**E-mail vytours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com**

Atstovybė Čikagoje:

**Rita Penčyliienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280**

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVOS AMBASADORIUS KALBĖJO APIE PREKYBĄ ŽMONĖMIS

Vilnius, balandžio 10 d. (ELTA). Ženevoje surengtoje Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos 59-ojoje sesijoje Lietuvos ambasadorius Algimantas Rimkūnas trijų Baltijos ir penkių Šiaurės valstybių vardu perskaitė pranešimą, kuriame pateikė informaciją apie šių valstybių bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis.

Lietuvos nuolatinės misijos prie JT skyriaus Ženevoje vadovas savo pranešime išskyrė problemas, su kuriomis susiduria dažniausiai nusikalstamos veiklos aukomis tampančios žmonių grupės - moterys ir vaikai.

A. Rimkūnas supažindino su Baltijos bei Šiaurės valstybių pradėta įgyvendinti preventyvia prekybos moterimis bei vaikais eliminavimo strategija, kuri numato kovos su skurdu ir diskriminavimu, aukų apsaugos ir pagalbos bei baudžiamosios atsakomybės griežtinimo už šią nusikaltimų rūšį priemones.

JT Žmogaus teisių komisijos veiklos istorijoje tai pirmas atvejis, kai Danija, Estija, Islandija, Latvija, Lietuva, Norvegija, Suomija ir Švedija pateikė bendrą pranešimą visam regionui aktualia tema.

BELGIJOS MUITINĖS EKSPERTAS GERAI VERTINA LIETUVOS MUITINĖS DARBĄ

Palanga, balandžio 10 d. (ELTA). Belgijos muitinės ekspertas teigiamai įvertino Palangos oro uoste dirbančių mūsų šalies muitininkų darbą. Didžiausias dėmesys susitikimuose buvo skirtas krovinių ir keleivių rizikos analizei.

Lietuvoje su darbo vizitu viešintis Belgijos muitinės ekspertas Michel Masi lankėsi ne tik Palangos, bet ir Vilniaus, Kauno bei Šiaulių oro uostų muitinės postuose, jų aptarnaujamuose importo ir eksporto terminaluose bei kituose oro uostų infrastruktūros objektuose. Klaipėdos teritorinės muitinės vyriausioji inspektorė ryšiams su visuomene Rasa Rentauskienė Eltai sakė, kad Michel Masi į Lietuvą atvyko pristatyti Belgijos muitinės veiklos metodų bei susipažinti su Lietuvos muitinės darbu oro uostuose.

Palangos oro uoste ekspertui iš Belgijos buvo pristatyta čia veikiančio muitinės posto veikla, technologiniai darbo ypatumai, taip pat kalbėta apie muitinės ir kitų valstybinių institucijų bendradarbiavimo reikšmę. Oro uosto plėtros perspektyvas svečiui pristatė Palangos oro uosto vadovas Leonas Kvietkauskas.

Anot R. Rentauskienės, susitikimo metu didelis dėmesys buvo skirtas rizikos analizei. M. Masi akcentavo, jog labai svarbu atlikti tinkamą rizikos analizę, kad, netrukdam teisėtam verslui, būtų užkirstas kelias nelegaliai prekybai. Ekspertas pasidžiaugė, jog Palangos oro uosto poste dirbantys muitinės pareigūnai ne tik teoriškai žino apie keleivių ir krovinių rizikos analizę, bet ir taiko ją savo darbe.

BRIUSELYJE PRISTATYTOS TURIZMO GALIMYBĖS LIETUVOJE

Briuselis/Vilnius, balandžio 10 d. (ELTA). Briuselyje specialioje turizmo mugėje buvo pristatytos turizmo galimybės Lietuvoje ir kitose devyniose stojimo derybas su Europos Sąjunga baigusiose šalyse kandidatėse. Artėjant ES išsiplėtimui Belgijoje jaučiamas didėjantis susidomėjimas būsimosiomis ES narėmis, todėl vis dažniau šalies miestai organizuoja valstybes pristatančius kultūrinius renginius.

Renginyje, kurį suorganizavo Lenkijos turizmo biuras kartu su Lietuvos ir kitų devynių būsimų ES šalių ambasadomis, Belgijos turizmo bendrovės galėjo susipažinti su turizmo galimybėmis Vidurio ir Pietryčių Europos regione, užmegzti tiesioginius kontaktus su šių šalių įvažiuojamojo turizmo kompanijomis, aptarti jų siūlomus maršrutus bei lankytinas vietas.

Kelionių galimybes Lietuvoje pristatė Lietuvos valstybinis turizmo departamentas bei įmonės “Liturimex”, “Delta Tours”, “Lithuanian Tours” ir “Lithuanian Holidays”. Be to, balandžio 8-10 dienomis Briuselyje vyko Pasaulinės drabužių gamintojų federacijos organizuota paroda “Pasaulinė drabužių rinka”, kurioje savo gaminius taip pat pristatė šešios Lietuvos įmonės: “Utenos trikotažas”, “Leliја”, “Šatriја”, “Omniteksas”, “Nevėžis” bei “Dainava”.

Parodos tikslas - sukviesti visus drabužių gamintojus į renginį, kurį galėtų aplankyti pagrindiniai pasaulio prekybos tinklų atstovai.

LGITIC inf.

Nuotraukoje pagrindinės veikėjos Palm Beach Floridoje. Iš kairės: Eglė Dudėnienė, Rimgailė Zotovienė, Aldona Lipskienė, Lucija Beržinskienė, Dalia Augūnienė, Bronė Paulienė ir Vilhelmina Gedgaudienė. Šis susitikimas įvyko Dudėnų namuose. R. Zotovienė, menininkė iš Lietuvos, organizuoja meno programas Lietuvos Garbės konsulate Palm Beach, FL. Čia vyksta ir kiti renginiai. Konsulatas ieško savanorių, kurie galėtų padėti.

ISPANIJA UŽ GREITĄ SUTARTIES RATIFIKAVIMĄ

Vilnius, balandžio 9 d. (ELTA). Lietuvoje viešintis Ispanijos Karalystės užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Europos reikalams Ramon de Miguel y Egea teigia, kad dauguma Europos Sąjungos valstybių narių parlamentų, tarp jų ir Ispanijos, remia ES plėtrą. Todėl pasak jo, stojimo į ES sutarties ratifikavimo procesas bus greitas ir lengvas. Ispanijos pareigūnas, susitikęs su Lietuvos Prezidentu Rolandu Paksu, užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu bei Europos Komiteto generaliniu direktoriumi Petru Auštrevičiumi, patikino, kad Lietuva yra laukiama Europos šeimoje.

Pokalbio su Prezidentu metu didelis dėmesys buvo skirtas infrastruktūrinių projektų plėtrai, branduolinės energetikos atečiai Lietuvoje, tranzito iš ir į Karaliaučiaus sritį klausimams.

Pasisakęs už saugios branduolinės energetikos plėtrą bei Lietuvos branduolinės energetikos ateitį, R. M. Egea teigė, jog “niekas negali sutrukdyti Lietuvai senąją Ignaliną paversti naująja Ignalina”.

Kalbėdamas apie Karaliaučiaus tranzito klausimą, Ispanijos pareigūnas sakė tikįs, kad Rusija įgyvendins priimtus išpareigojimus ir nuo šių metų liepos 1 dienos pradės funkcionuoti nauja paleng-

vinto tranzito režimo tvarka iš ir į Karaliaučiaus sritį.

R. Paksas perdavė Ispanijos karaliui Juan Carlos kvietimą apsilankyti Lietuvoje per šių liepos 6 dieną vyksiančias Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 jubiliejinės iškilmes. Taip pat buvo kalbėta apie Lietuvos vadovo vizitą į Ispanijos Karalystę.

Ispanijos užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Europos reikalams susitikimuose su Lietuvos pareigūnais patvirtino, kad dar iki šių metų pabaigos Lietuvoje bus įsteigta Ispanijos karalystės ambasada. “Tai bus kokybiškai naujas bendravimo kanalas”, - teigė R. D. Egea.

Baigėsi konsultacijos dėl Lietuvos ir Rusijos readmisijos sutarties. Maskvoje baigėsi trečiasis konsultacijų susitikimas, kuriame buvo diskutuojama apie Lietuvos ir Rusijos Vyriausybių susitarimą dėl asmenų, nelegaliai esančių Lietuvos ir Rusijos teritorijose, priėmimo ir grąžinimo. Per dvi dienas trukusias konsultacijas sutarta, kad susitarimo teksto derinimas ekspertų lygiu yra baigtas. Šalys taip pat susitarė maksimaliai paspartinti šio susitarimo pasirašymui reikalingas procedūras. Lietuvos delegacijai vadovavo Vidaus reikalų ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktorius Olegas Skinderskis, Rusijos atstovams - šios šalies Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktorius Vladimiras Kotenevas. Lietuva tikisi, kad dvišalį susitarimą dėl asmenų, nelegaliai esančių Lietuvos ar Rusijos teritorijoje, priėmimo ir grąžinimo Lietu-

vos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis galės pasirašyti balandžio 22 d. Tuo metu Maskvoje numatomas trečiasis Tarpyvyriausybinių Lietuvos ir Rusijos komisijos prekybiniam - ekonominiam, moksliniam, techniniam, humanitariniam bei kultūriniam bendradarbiavimui posėdis.

V. Landsbergis sunerimęs dėl “mirusių sielų”. Tėvynės sąjungos pirmininkas, Seimo narys Vytautas Landsbergis siūlo įstatymiškai įgalioti Vyriausiąją rinkimų komisiją patikslinti rinkėjų sąrašus, išbraukti iš jų “mirusias sielas”. Tuo tikslu Seimo posėdžių sekretoriате jis įregistravo Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo papildymo projektą. Pasak V. Landsbergio, jis atspindi plačiai skelbiamą nerimą dėl “mirusių sielų” rinkėjų sąrašuose, kurios referendumo atveju, kai neišreiškiantys nuomonės traktuojami kaip pareiškę nuomonę, nors ir būtų mirę

ar ilgiems laikams išvykę ir nepalaikantys ryšių, gali nulemti rezultatą. Jo nuomone, tuo būtų iškreipta tikroji piliečių valia. Išlaidos tokiam specialiam rinkėjų sąrašų patikrinimui bus mažesnės negu rengti referendumą iš naujo, tada jau patikrinus sąrašus. Pagal jo siūlomą projektą, Vyriausioji rinkimų komisija, “rengdamasi referendumui, kur suskaičiuojama ir vertinama ne tik balsavusių dauguma, bet ir kiekybinis dalyvavusių santykis su balsuotojų skaičium rinkėjų sąrašuose, sutelkia žmonių resursus ir dvi savaitės prieš balsavimą pagal adresus patikrina ir patikslina sąrašus, išbraukdama iš jų mirusius, seniai išvykusius ir nežinia kur arba ilgą laiką toli užsieniuose gyvenančius asmenis”. VRK pirmininkas *Eltai* sakė, kad iki galutinio rinkėjų sąrašų tvirtinimo - gegužės 2 d., planuojama patikslinti rinkėjų sąrašus, išbraukti iš jų “mirusias sielas”.

JAUSMŲ SŪKURY

Vytautas Matulionis

“Trijų panterų” koncertas, 2003.04.05., Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje, Cleveland, Ohio. Koncerto menininkės, operos solistės, sopranai: Rasa Juzukonytė, Raimonda Tallat-Kelpšaitė, Nomeda Vilkanauskaitė. Viene to atstovė ir programos vedėja Alanta Denisenkienė. Garsajuostės palyda - garso inžinierius Greg Priddy. Koncerto rengėjai: JAV LB Clevelando apylinkės valdyba. Klausytojų gal 220. Naudoti mikrofonai. Programoje kompozitoriai: Alstone, Bizet, Cechanovičius, Chiari, Cilea, Iradier, Kalman, Lara, Lehar, Olivieri, Puccini, Raimondi, Johann Strauss, Verdi.

Pirmasis dailių, gražiai pasipuošusių, besišypsančių menininkų žingsnis į sceną darė labai malonų išpūdį, tačiau jų sudainuota ilga pot-pourri iš Kalman operetės **Silva** (“Kaip žvaigždė šis perlas šviečia”) nepasiruošusius klausytojus nemaloniai nustebino nežabotu, mikrofonų iškreiptu aštriu garsu, užgožusiu dainininkių pastangas savitai išsiskirti. Žodžiai buvo suprantami tik retsykiais. Po tokio garsinio antplūdžio, klausytojų ausų būgneliai atsikvošėjo tik antroje koncerto dalyje. Nebuvo dainuojama nei didžiuliame stadione, nei keturių tūkstančių vietų salėje ar bulių kautynių arenoje, tai kam mažoje salėje operos solistėms prireikė mikrofonų? Jei tai buvo bandymas sukurti estradinės scenos išpūdį, tai jis buvo nesėkmingas.

Pirmasis solo, Musettos valsas “Quando m’en vo’ soletta” (“Kai aš einu viena”) iš Puccini operos **La Boheme**, kuriame Musetta grožisi savimi ir didžiuojasi vyrų dėmesiu jai, Nomedai Vilkanauskaitei dainuojant, skambėjo vėsoakai. Stigo tos aistringos savimybės taip būdingos šiai rolei. Aukštoji gaida buvo sunkiai įveikta ir nespinduliavo. Džiaugsmingasis Elenos vestuvinės puotos bolero (“Merce, diletti amiche”-“Ačiū, mieli draugai”) iš Verdi operos **Les Vepres Siciliennes** (Sicilijos mišparai), italų kalba sudainuotas Raimondos Tallat-Kelpšaitės, buvo dramatiniai-koloratūriniai spąstai. Labai atsargi dainininkė jų visai neišvengė. Abejotinos pergalės kaina buvo aukšta, ypač kopiant ar leidžiantis painiais negailestingos koloratūros laiptais, o žodžiai ir čia buvo nesuprantami.

Gaila, kad programoje įrašyta Tomo Kutavičiaus “Mistiškosios Carmen arija” iš jo operos **Giesmė apie Carmen** nebuvo dainuota. Būtų buvę labai įdomu išgirsti šio lietuvių kompozitoriaus kūrinį. Vietoj jo, Nomeda Vilkanauskaitė,

italų kalba, atliko ariją “Io son l’umile ancella” - “Esu tik nuolanki tarnaitė” iš Francesco Cilea operos **Adriana Lecouvreur**, kurioje Adriana, garsi Comedie Francaise aktorė, save vadina ne scenos žvaigžde, bet nuolankia meno tarnaitė. Vilkanauskaitei nuolankumo netrūko, bet toks atviras Adrianos prisipažinimas nebuvo įtikinamas.

Jei mikrofonų remiami solisčių balsai dažnai ne dainavo, bet griaudėjo, tai Alantos Denisenkienės skaitytas Mykolaičio-Putino eilėraštis “Lietuva” nukrypo priešingon pusėn - buvo per tylus ir į visų klausytojų širdis (kur jis priklausė) nepataikė, nors skaitovės tarsena buvo puiki ir balsas švelniai sodrus. Visų trijų solisčių sudainuotos sekančios trys dainos, “Fokstrotas” (Raimondi), “Muzika” (Alstone) ir “Ak, sugrįžk!” (Olivieri) apniukusią nuotaiką kiek pragiedrino. Jų lėta slinktis suteikė progą atspėti net kai kuriuos žodžius! Tai buvo gailestinga atgaiva ausis iki sprogo imo įtempusiems klausytojams.

Antroje dalyje “Adelės kupletai” iš Johann Strauss operetės **Die Fledermaus** (“Šikšnosparnis”) visoms trimis dainininkėms, o ypač Rasai Juzukonytei, suteikė daug gražių balsinių ir vaidybinių progų ir solistė jomis mėgavosi pasigardžiuodama. Aukštos gaidos čia atsiskleidė pilniau, o sceninį judesį įteisinu muzika. Populiarioji Augustinė Lara **Granada**, dainuota lietuviškai, atgaivino sparčiai blėstantį klausytojų dėmesį, bet prašyte prašėsi drąsesnio, ispanams būdingesnio, ugingesnio judesio. Panašiai atsitiko ir su kompozitoriaus Chiara bolero **La Spagnola** (Ispanė), atlikto italų kalba.

Nors dainininkės labai stengėsi būti aistringomis ir čigoniškomis Georges Bizet **Habaneroj** ir **Čigonų dainoj** iš operos **Carmen**, bet nenugalimas įgimtas lietuviškas lyrizmas jų pastangas kiek apribojo. Klausytojai šias žinomas melodijas priėmė šiltai, nors žodžiai ir vėl išslydo jiems “pro pirštus”. Taip pat jiems “prie širdies” buvo ispaniškai ir lietuviškai sudainuota Sebastian Iradier melodingoji **La Paloma** (Balandis), o lėtas, klausytojų dažnai girdimas, **Meilės valsas** (Cechanovičius) kai kuriems laimingiesiems suteikė pavydėtiną progą pasisukti salėje švelniame dailių moterų glėbyje.

Koncertas baigtas Johann Strauss “**Valsų pot-pourri**” (pagal jo galbūt žinomiausia

“Trys panteros” dainavimo metu: Raimonda Tallat-Kelpšaitė, Nomeda Vilkanauskaitė ir Rasa Juzukonytė.

bet kada sukurtą valsą “Žydrasis Dunojus”). Ši ilgesnė kompozicija reikalauja daug balsinio spalvingumo besidžiaugiant Dunojumi, jo krantų grožiu ir pavasario žiedais. Šiuo kart solistės bemaž visur buvo sėkmingos, bet į pabaigą, vietoj pakiliai banguojančio įsisiūbavimo, jautėsi kažkoks nuovargis. O taip norėjosi lakių, širdį glostančių jausmo sūkurių!

Vakaro programa nesusidėjo iš sunkių, akademinių “rimtų” kūrinų, reikalaujančių įtempto klausytojų dėmesio ir susikaupimo. Išskyrus porą operinių arijų, tai buvo lengva meilės ir aistros jaunystėje kvepianti pynė, prisiminimais turtingas atodūsis, į kurį, deja, ne visada buvo galima pilnai įsijausti. Viena šios nesėkmės priežastis buvo beveik visai nesuprantama tarsena. Keista, bet atrodo, kad muzikiniai “sunkios” operos solistės į tai visai nekreipė dėmesio. Trūko tos muzikos ir žodžio vienybės pilnai įprasminančios kūrėjo mintį. Jausmo sparnais skriejančią vakaro programą tai gerokai nuskurdino. Įdomu, kad žodžiai buvo šiek tiek aiškesni lėtos slinkties, tylesnėse dainose nereikalaujančiose didesnių balsinių išipareigojimų. Menininkų susidainavimas su garsajuostės palyda buvo geras - pasitaikė tik keletas nežymių slinkties sutrikimų, ar mažų nukrypimų nuo tono. Puikus, dažnai puošnų rūbą keitusių (kuo klausytojai atvirai gerėjosi) solisčių įvaizdis būtų dar geresnis, jei daugiau dėmesio būtų skiriama sceniniam judesiui. Šiame koncerte trūko ryškesnių, tikslesnių, reikšmingesnių vieningesnių ir nuolat nesikartojančių mostų bei žingsnių, nors dainininkių pastangos, šiuo atžvilgiu, kartais buvo sėkmingos ir visuomet nuoširdžios. Ši “panterų” trijulė yra drąsių užmojų, savimi pasitikintis, balsingas meninis vienetas, kuris turėtų pilnai išnaudoti visas progas tobulėti siekiant muzikinės ir sceninės brandos ir darnos.

AR TU ŽINAI?

Ar tu žinai,
ar tu jauti,
kas dedasi manojų sieloj?

Kaip kulka išskrido iš padangių ir
nušvietė visą pasaulį
saulės spinduliai.
Dalelė širdies
bandė pagrobti mėnulį,
sutraiškyti jo visą esybę.
Dalelė manęs
bandė suvokti žvaigždžių dosnumą,
sulieti jų spindesį į vieną
visatą.

Ar tu žinai,
ar tu jauti,
kas aš tokia?

MEILĖ

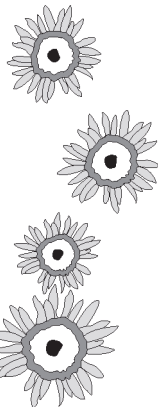
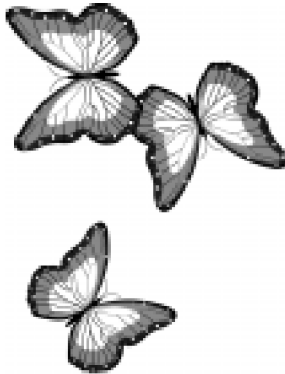
Ak, meilė.
Meilė sužadina jausmus,
pripildo giliausius griovius,
sumaišo žemę su cukrumi.
Ak, kur gi tu?
Kur dingai?
Nesislėpk daugiau!

Mažytė ašara,
Pilna skausmo.
Mažytės mergaitės širdis,
Kupina meilės.
Mažytė netiesa.
Apsvaiginta didžiulio melo.

Dainuok širdie,
kiek gali,
Svajok, jaunystė,
kiek gali,
Pabusk, žydėjime,
kiek matai erdvės.

Ak, širdie,
širdele,
negeisk amūro strėlės,
pražysk
kaip pavasario balti žiedai,
nuvysk
kaip rudens šlapi lapai,
nurašyk mėnulio šviesą,
prasiskverbk pro saulės spindulius,
manyk, kad
tai -
ateitis.

Šie Vilniaus vidurinės mokyklos “Lietuvių namai” moksleivės kūrėliai buvo įteikti literatūriniam konkursui.

LEIDŽIAMA KNYGA APIE ALGIRDĄ VOKIETAITĮ

Antanas Dundzila

Amerikiečių didžiosios spaudos ypač savaitgalių laido-se būna rašoma apie dar nepasirodžiusias, bet tik leidžiamas knygas. Tai skaitytojų smalsumą skatinantis pasiskaitymas ir, aišku, labai naudinga reklama: tokių straipsnelių perskaičius, žinai ko laukti. Išeivijos spaudoje tokių pavyzdžių beveik nėra. Mes (kukliau) tenkinamės išleistos knygos pristatymo reportažu ir tik vėliau - knygos apibūdinimu.

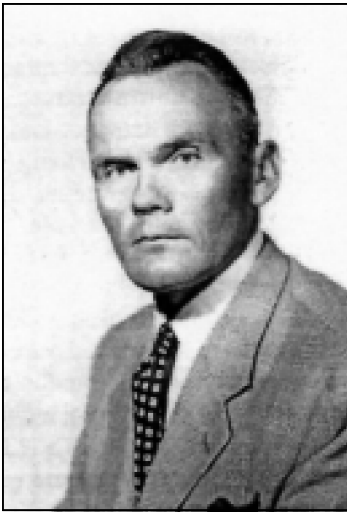
Tačiau yra leidinių, apie kuriuos verta iš anksto kalbėti. Šiais metais Lietuvoje išeis knyga apie žymų mūsų rezistentą bei sporto darbuotoją Algirdą Vokietaitį (g.1909 Rusijoje, m. 1994 Moraga, CA). Knygos išleidimu Amerikoje rūpinasi ir ją finansuoja A. Vokietaitį paskutiniaisiais gyvenimo metais slaugiusi jo sesuo, Gražina Vokietaitytė-Armonienė. Knygą spaudai ruošia rezistencijos laikotarpio istorijoje besidarbuojantis profesionalas, kaunietis Kęstutis Kasparas. Leidinys apims virš 500 puslapių. Tad, šia proga, šiek tiek apie knygą ir Algirdą Vokietaitį.

Knygos subendrintą mintį svarbu pabrėžti pačioje pradžioje: Lietuvos nepriklausomybės atstatymo siekęs priešinimasis - rezistencija, antrojo pasaulinio karo ir pokario metais buvo suprantamas, igimtas tautos valios reiškiny. Į pasipriešinimą vokiečių ir sovietų okupaciniams režimams čia žvelgiama per Vokietaičio asmenį, naudojant jo sukauptą archyvą ir 1983 Amerikoje išleistą knygą "Laisvės besiekiant". Vokietaitis - tai vokiečių okupacijos metu Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos (LLKS) priesaiką davęs prieškarinės Lietuvos auklėtinis, profesionalas pedagogas bei fizinio auklėjimo darbuotojas Lietuvoje ir vėliau Amerikoje. Vokietaičio asmenyje ypač ryškiai parodoma, kaip Lietuvai nelemtas karas sujaukia kūrybingam gyvenimui pasirošusio, talentingo asmens darbus bei planus - atsisakius profesijos ir atsidavus pavoju pilniems pagrindžio uždaviniais. Chronologine tvarka, knygos pirmoje dalyje eina kalba apie fizinį auklėjimą; antroje - apie rezistenciją.

Vokietaičio veikla pagrindyje nuo pat pradžios buvo aktyvi, sklidina asmeninės rizikos, kartais net dramatiška. Iškilus reikalui, jis 1943 pasisiūlė pavojingai kelionei į Švediją, paaukojo asmeninius planus tuo metu kurti šeimą ir pasitraukė iš legalaus gyvenimo. Nuo to momento Vokietaičio rezistenciniai keliai susipynė su

okupuotos Lietuvos istorija ir Vokietaitis-pedagogas metų metams dingo iš akiračio.

Ir vokiečių, ir sovietų okupacijos laikais lietuvių pagrindžiui rūpėjo ryšiai su laisvu pasauliu. Antrojo sovietmečio bėgyje šias pastangas išgarsino Juozo Lukšos 1947-48 prasiveržimas pro Ge-

Algirdas Vokietaitis

ležinę uždangą ir išleista knyga. Lukšos žygis prilygsta Vokietaičio dviems nemažiau rizikingoms, svarbioms misijoms karo metu į neutralią Švediją per vokiečių patuliuotą Baltiją. Trečiosios kelionės Švedijon metu vokiečių karo laivas Vokietaičio rezistencinę veiklą nutraukė. Vokiečių suimtas ir kalintas Liepojoje bei Stuthofe, o vėliau Rytptūsiuose dar paimtas į sovietų kariuomenę, Vokietaitis iš jos pabėgo ir 1946 pasiekė Švediją, 1949 persikėlė į Ameriką. Amerikoje jis sugrįžo prie savo pamėgtos pedagogo profesijos. Tačiau Lietuvai esant okupuotai, rezistencinis "virusas" jo neapleido. Jis kalbėjo ir rašė amerikiečiams, kaupė dokumentaciją, paruošė knygą, palaikė ryšius su buvusiais pagrindininkais, sekė įvykius Lietuvoje.

Karo metu būdamas neutralioje Švedijoje, Vokietaitis sėkmingai darbavosi su mūsų pagrindžio pranešimais apie tikrąją padėtį okupuotoje Lietuvoje. Vokietaičio dėka šiandieną JAV Valstybiniame archyve (National Archives at College Park) galima rasti iš Stokholmo į Vašingtoną anuomet pristatytus kai kuriuos dokumentus. Gyvendamas Amerikoje, vokiečių okupacijos meto pagrindžio spaudos rinkinius jis pristatė Huverio vardo bibliotekai Kalifornijoje (Hoover Institution on War, Revolution and Peace) ir JAV Kongreso bibliotekai Vašingtone (The Library of Congress).

Dabartiniu metu jau turint platoką literatūrą apie re-

zistenciją sovietų okupacijos metu, šiame leidinyje sukaupta medžiaga dalinai užpildo duomenų tuštumą apie vokiečių okupacijos laikotarpį. Dar daugiau, leidinys autoritetingai atsako į tendencijų persunktą retoriką, kaip kad Lietuvos spaudoje L. Truskos provokuojantį klausimą 2002 m., "Kurioje fronto pusėje buvo lietuviai antrojo pasaulinio karo metais?"

Vokietaičio pedagoginė veikla taip pat plati ir, kaip jis pats pabrėžia, jam nepaprastai miela. Pradėjęs su darbu pradžios mokykloje Kaune, jis iškilo į docento ir Fizinio auklėjimo katedros vedėjo pareigas Vilniaus universitete. Marburgo universitete įsigijęs filosofijos daktaratą fizinio auklėjimo srityje, jis, turbūt, yra vienintelis iš lietuvių tarpo. Intelektas, svetimų kalbų mokėjimas, sportininko jėgos bei sporto trenerio talentas jį lydėjo per visą gyvenimą. Per visą gyvenimą jam rūpėjo Lietuvos reikalai. Berlyne 1936 m. vykusioje olimpiadoje jis susipažino su JAV rinktinėje krepšinį žaidžiančiu, lietuvių kilmės Frank Lubinu, jį suvedė su Lietuvos sporto organizatoriais ir nuo tada prasidėjo Lietuvos krepšinio aukso amžius.

Rezistencijos istorijoje Vokietaitis yra išskirtina asmenybė, nes likimas jam vis tik buvo palankus: nežiūrint karo metų pavoju, jis išliko gyvas! Pogrindyje tai ne taisyklė, o labiau išimtis. Jis dar net sulaukė atpildo, spėjo pasidžiaugti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu. Knygoje susipažinę ar gal atnaujinę pažintį iš žinomų Suvalkijos visuomenininkų ir pedagogų giminės kilusį Algirdą Vokietaitį, galime nedvejodami sakyti: jis buvo tikrai vertas savo tėvų sūnus!

Jėzaus lelijos (Lilium Martagon).

G. Juškėno nuotr.

KONCERTAS NEW YORKE

Pop dainininkė Džordana Butkutė koncertuos New Yorke šeštadienį, balandžio 26 d. Koncertas įvyks Union Congregational Church, 86-15 114 th Street, Richmond Hill, NY. Pradžia 8 v.v. Šis koncertas bus paskutinis iki rudens. Jį rengia Show Centras iš Čikagos ir LB NY apygarda. Kviečiame ir vyresnius klausytojus, nes Džordanos dainavimo stilius yra platesnio spektro nei tik labai jaunai publikai.

STALO TENISO TRENIRUOTĖS

Lietuvių Atletų klubo stalo teniso treniruotės vyksta kas penktadienį nuo 7-9 v.v. Apreiškimo parapijos salėje, 70 Havemeyer Street, Brooklyn. Atėję prašomi skambinti prie durų.

KVIEČIAME Į ŠV. MIŠIAS

Primename, kad lietuviškos pamaldos vyksta kas sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje 10 val. ryto. Adresas North 5th Street ir Havemeyer.

Po mišių, visuomet vyksta kavutė, o po kavutės, daug žmonių nueina į vienintelį lietuvišką restoraną New Yorke, Krezo 2, 318 Grand Street, Brooklyn, kuriame galima gauti ir cepelinų ir kitokių lietuviškų patiekalų. Taigi, prisijunkite prie bendruomenės, ateikite į mišias ir pabendraukite su draugais ir įsigykite naujų pažinčių.

Giedrė Kumpikas

Lietuviško sceninio liaudies šokio ansamblio

Grandinėlės

50-to jubiliejaus proga
koncertas/banketas

2003 m. balandžio 26 d. 5:30 v.v.
DMNP parapijos salėje, Clevelande

Programa prasidės 6 v.v. punctualiai;
vakarienė 8 v.v.

Bilietai: \$40 suaugusiems,
\$ 25 vaikams ir moksleiviams

Bilietus galima įsigyti DMNP parapijos
svetainėje po 10 v.r. šv. Mišių arba paskambinus
Vidai ar Gintui Valaičiams,
tel. 440-951-6654.

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į Eglę Laniausienę,
tel. 440-205-9273 arba eglelan@aol.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 26 d., Grandinėlės 50-ties metų jubiliejus su koncertu, pokyliu ir šokiais prie geros muzikos Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

BALANDŽIO 27 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 d., penktadienį, 8 v. vakaro, Lietuvių Namų “Gintaro” restorane įvyks **Vytauto Kernagio** kūrybos vakaras ir naujo CD “Teisingos dainos” pristatymas. Telefonas informacijai 216-481-0011.

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoj. Šeštadienį 6:30 v. vak. koncertas ir sekmadienį akademija. Programoje mergaičių trio, vadovaujamas muz. Ritos Kliorienės.

GEGUŽĖS 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽĖS 11 d. 11:30 v.r. **Motinos dienos** priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

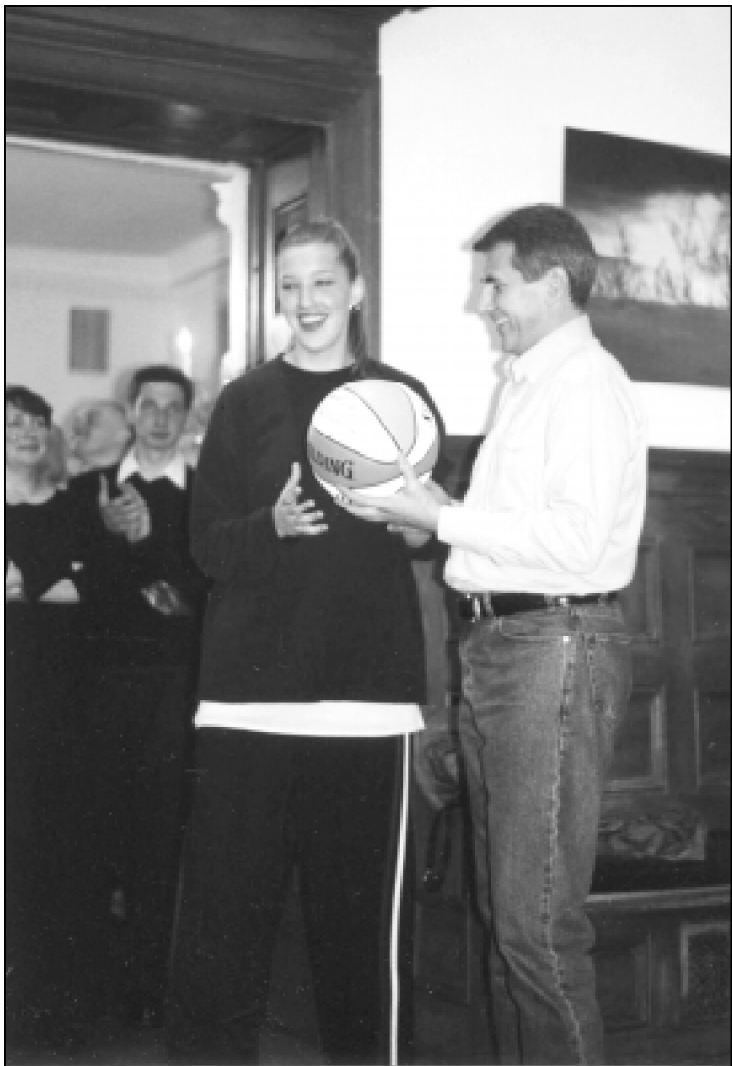
GEGUŽĖS 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 15 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Tragiškojo birželio** (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia *Clevelando Baltiečių Komitetas*.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Ambasadorius V. Ušackas įteikia kamuolį Kristinai Gineitytei, naudingiausiai turnyro krepšininkei. R. Gedeikio muotr.

A. † A.

GROŽVYDUI LAZAUSKUI

ilgamečiam *Amerikos Lietuvių Tarybos* pirmininkui, nepailstančiam lietuvių visuomenės veikėjui mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai ELENAI LAZAUSKIENEI SAKALAUSKAITEI, dukrai ALMAI ir visiems giminėms bei artimiesiems, ir kartu liūdime.

*Amerikos Lietuvių Tarybos
Centro Valdyba*

AMŽINYBĖN IŠKELIAVO GROŽVYDAS LAZAUSKAS

Balandžio 3 d. sustojo plakusi veiklaus Amerikos lietuvio **Grožvydo Lazausko** širdis. 2004 m. sausio 19 d. šis vyras būtų šventęs savo 90-jį gimtadienį, bet, deja, šios reikšmingos datos jis nesulaukė.

Kažkaip yra sunku rašyti apie mirusius tautiečius, ypatingai apie tuos, kuriuos iš arčiau teko pažinti, bendrauti. Vienas iš tokių kaip tik yra G. Lazauskas.

Gimęs Bartininkų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje, jis kaip ir daugumas pabėgėlių nuo komunistų, atsidūrė Vokietijoje. Iš ten 1949-siais atkeliavo į Ameriką. Ilgiausiai gyveno Čikagos vakariniame priemiestyje, Addison, IL, ir plačiai reiškėsi lietuvių veikloje.

Būdamas inžinieriumi, jis stvėrėsi žurnalistinio ir politinio visuomeninio darbo. Nuo 1953 m. pradėjo redaguoti žurnalą “Sėją”, o nuo 1976 m. ir “Sandaros” laikraštį. Šis leidinys, nors ir labai suretinęs dažnumą, dar vis rodėsi, nežiūrint, kad turėjo mažai skaitytojų. Taip pat bendradarbiavo “Naujienu” dienraštyje, “Technikos žodyje”, “Lietuvių balse”.

Priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai, darbavosi Tėvynės Mylėtojų draugijoje, Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Amerikos Lietuvių Taryboje (kurį laiką buvo šios pagrindinės Amerikos Lietuvių organizacijos pirmininku).

Sunku išskaičiuoti visus G. Lazausko pasireiškimus. Jis kaip ir daugumas “antrosios bangos” išeivių be atlyginimo dirbo ten, kur jautė reikalą ir pareigą. Beje, jis buvo ir Lietuvių tautinių kapinių viceprezidentas.

G. Lazauskas buvo vienas iš nedaugelio aktyvių jo bendramyžių, kurie daugiau negu pusšimtį metų darbavosi Amerikos lietuvių tarpe. Su jo iškeliavimu amžinybėn netekta svarbios figūros, kurios bus pasigesta lietuviškoje veikloje.

Laidotuvės įvyko balandžio 7 d.

Užuojauta žmonai Elenai, dukrai Almai, seserims ir broliams Lietuvoje bei kitiems artimiesiems.

Edvardas Šulaitis

SPORTAS

AMBASADORIAUS TAURĖS TURNYRAS

Rimas Gedeikis

Washington, D. C. yra miestas kur beveik kas minutę gali įvykti istorinis įvykis. Vienas toks momentas įvyko šeštadienį, kovo 22 dieną, 8:00 val. r. kai Katalikų universitete įvyko pirmas Ambasadoriaus taurės krepšinio turnyras.

Kovoti dėl šios prestižinės taurės susirinko 14 komandų - 12 vyrų ir dvi moterų. Atkeliavo Naujosios Anglijos komanda, Connecticut Ažuolai, New Yorko LAK, New Jersey Liepsna ir Statyba, Philadelphia Aras I ir Aras II, Baltimore, Washington Vėjas, Chicago Žalgiris, Ukrainiečių ambasados komanda, JAV Valsty-

bės Departamento komanda, ir dvi Rytinio Pakraščio moterų komandos.

Turnyras buvo puikiai suorganizuotas - visos rungtynės prasidėjo punktualiai, teisėjai gerai kontroliavo žaidynes, o sirgaliai triukšmingai, entuziastiškai palaikė savo komandas. Šitą visą didelį darbą atliko neseniai baigęs Bellevue kolegiją krepšininkas Alvydas Jocys. Per visą turnyrą jis dėvėjo dvi kepurės - turnyro organizatoriaus ir Vėjo komandos žaidėjo. Bravo Alvydai!!!

Vyrų rungtynės

Finalas įvyko tarp Chicago Žalgirio ir Naujosios Ang-

DIRVAI AUKOJO

A.Pintsch, West Milford, NJ .. 35
V.Viskanta, Rancho Palos, CA 20
N.Čėčienė, Cleveland, OH 20
A.Bielskus, Euclid, OH 10
J.Kaspariūnas, St.Pete., FL 10
S.Strikaitis, Los Angeles, CA .. 10
L.Stukas, Watchung, NJ 10
E.Vilkas, Valencia, CA 10
D.Alseika, Westlake V. CA ... 10
J.Bubulas, Lemont, IL 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

FOR RENT

**2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH**

Tel.: 481-2419

lijos rinktinės. Iš pradžių, persvara buvo tik pora taškų Žalgirio naudai. Artėjant prie pirmo kėlinio pabaigos, Žalgirio stipresnė, aukštesnė, pirmoji linija pradėjo daugiau ir daugiau parodyti savo jėgas, meistriškumą. Pradėjo sėkmingiau veržtis prie krepšio, atkovoti kamuolius, - ir bendrai kontroliuoti žaidimą. Taip pat niekas iš rinktinės nesugebėjo sustabdyti Audrių Virbicką. Jo kamuolio perdavimai buvo taiklūs, jo tritaškių metimai krito ir krito į krepšį.

Pradedant antrą kėlinį, Naujoji Anglija žaidė drąsiai ir energingai, bet, deja, neužilgo buvo matyti, kad žaidėjai greitai pritrūks jėgų. Taip ir atsitiko, ypatingai, kai Marius Janulis, vienas iš komandos vadovų, liekus daugiau nei penkias minutes žaisti, gavo penktą baudą ir turėjo išeiti iš rungtynių. Žalgiris laimėjo 54:39.

Kova dėl trečios vietos įvyko tarp Philadelphia ARO II komandos ir Washingtono Vėjo komandos. Nuo pirmų minučių buvo matyti, kad Vėjui bus blogai. Linas Gineitis, komandos “senjoras” įmetė ARO pirmą šūvį (tritaškį) ir su šiuo metimu prasidėjo ARO tritaškių bombardavimas. Tai Laimis Cicinis, tai Aurimas Kieza, tai Ryan Hodgson. Tritaškiai krito kaip vandens lašai į

(Nukelta į 12 p.)

(Atkelta iš 11 p.)

kibirą. Aras įveikė Vėją 79:63. Cicinis įmetė 28 taškus, Kieza 22 ir Hodgson 14 taškų.

Moterų rungtynės

Rytuose yra krepšininkių, bet deja, jos yra išsiskleidusios per kelias valstybes. Tad yra sunku suorganizuoti komandas. Žinodama šitą situaciją, Jolanta Melninkaitienė nusprendė vis dėlto pabandyti sukviesti jas į vieną vietą ir pažiūrėti kas atsitiks.

Į jos pakvietimą atsakė 14 norinčių žaisti krepšininkių. Atvažiavusios į turnyrą, jos susiorganizavo į dvi lygias komandas ir pradėjo žaisti. Žaidė energingai, pilnos entuziazmo. Po rungtynių krepšininkės nusprendė, kad yra galimybių suorganizuoti keletą komandų ir dalyvauti artėjančiame Rytinio pakraščio turnyre.

Svečiai

Į turnyrą buvo pakviesta Ukrainiečių ambasados krepšinio komanda ir Amerikos Valstybės Departamento krepšinio komanda. Tarp Ukrai-

niečių sirgalių buvo iš jų ambasadorius.

Priėmimas ambasadoj

Po rungtynių ambasadorius Ušackas pakvietė visus sportininkus ir žiūrovus atvažiuoti į ambasadą. Tenai jis įteikė Žalgiriui Ambasadoriaus Taure. Taip pat jis įteikė dovanas sportininkams: Audriui Virbickui (Žalgiris) - turnyro naudingiausiam žaidėjui, Laimiui Cicinui (ARAS) - turnyro rezultatyviausiam žaidėjui (įmetė 74 taškus), Kristinai Gineitytei (ARAS) - geriausiai moterų žaidėjai.

Po oficialios programos buvo proga skaniai pasivaišinti, pasikalbėti su senais draugais ir užmegzti naujas draugystes.

Ar kas gali nugalėti Žalgirį?

Žalgiris pirmą sykį atvažiavo į Rytus 2002 m. gruodžio 28 į Philadelphia Žiemos turnyrą. Tenai jis lengvai nugalėjo visus priešininkus ir laimėjo čempionatą. Antrą sykį čikaigiečiai atvažiavo į ambasadoriaus turnyrą. Rezultatai tokie

Vaiva Galezauskaitė ruošiasi mesti į krepšį.

R. Gedeikio nuotr.

patys kaip ir pirmą sykį. Atvažiavo du sykius į Rytus ir du sykius laimėjo čempionatą.

Tai dabar kyla klausimas, ar yra komanda Rytuose, kuri galėtų Žalgirį nugalėti? O gal geriau būtų paklausti, ar yra iš viso komanda, kuri galėtų nugalėti Žalgirį? Atsakymo reikės laukti iki ŠALFASS-o turnyro (Cleveland) ir Rytinio pakraščio turnyro (Bridgeport).

Garsėja Rytinio pakraščio turnyrai

Prieš tris metus sporto veikla rytuose buvo labai silpnų padėty. O šiandien, po kiekvieno turnyro daugiau ir daugiau komandų, ne vien tik iš Rytų, nori dalyvauti. Pirmam Rytinio pakraščio turnyre iš viso dalyvavo 23 komandos (įvairaus amžiaus grupės), o dabartiniam turnyre dalyvavo 14 vien tik vyrų ir moterų komandų.

Nors trečias Rytinio pakraščio turnyras įvyks tik už dviejų mėnesių, bet jau ir dabar yra komandų iš Kanados (Hamiltono, Toronto) ir kitų

JAV valstybių (Ohio, Illinois) kurios išreiškė norą dalyvauti. Taip pat skaičius tų studentų krepšininkų, kurie žaidžia Amerikos kolegijose ir nori žaisti šituose turnyruose, kasmet didėja.

Yra daug priežasčių, kodėl sporto veikla pagerėjo rytuose. Viena iš didžiausių priežasčių yra ta, kad atsirado žmonių iš

įvairių Rytinio Pakraščio miestų kurie entuziastiškai apsiėmė turnyro organizavimo darbus. Iki šiol turnyrą yra įveikę Long Island, New York, Philadelphia, New Jersey, Baltimore, Washington ir už pora mėnesių Bridgeport.

Turint tokius darbščius žmones, sporto ateitis rytuose tikrai tebežibės.

Laimis Cicinas veržiasi link krepšio kovo 22 d. rungtynėse tarp Philadelphia ARO ir Chicagos Žalgirio.

R. Gedeikio nuotr.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

The Regency
Luxury Apartments
The Best Address in PARMA!
1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)
440-845-4841
Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)